

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Τομέας / Κατεύθυνση Τεχνολογίας Γραφικών τεχνών

Μελέτη Σκοπιμότητας

ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΝΕΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Αιγάλεω, Νοέμβριος 2020 v.3

Εισαγωγή

Η παρούσα πρόταση, αφορά την ίδρυση του Νέου Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας στη Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Η πρόταση με όλα τα συνοδευτικά έγγραφα (μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας, προτεινόμενο πρόγραμμα σπουδών, ενημερωτικά έγγραφα), εκπονήθηκε το χρονικό διάστημα Σεπτεμβρίου - Νοεμβρίου 2020 με τη συνεργασία όλων των μελών ΔΕΠ και ΕΔΙΠ της Κατεύθυνσης Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και τα κριτήρια της ΕΘΕΑΕ. Αναθεωρήθηκε τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2021, ώστε να προσαρμοσθεί στα νέα δεδομένα και κριτήρια του νέου Προτύπου Πιστοποίησης νέου ΠΠΣν.4 της ΕΘΕΑΑ (Οκτώβριος 2020) που τέθηκε υπ' όψη των μελών ΔΕΠ της Κατεύθυνσης Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών στις αρχές Ιανουαρίου 2021).

Η παρούσα πρόταση εντάσσεται στη συνολική στρατηγική ανάπτυξης του ΠΑΔΑ και αφορά στην ίδρυση ενός Τμήματος των Επιστημών - γνωστικών αντικειμένων των Γραφικών Τεχνών, Εκτυπώσεων και Συσκευασίας τα οποία δεν διδάσκονται σε κανένα ΑΕΙ της Ελλάδος. Στον συνολικό σχεδιασμό του νέου ΠΠΣ ελήφθησαν υπ' όψη όλα τα ζητούμενα από το πρότυπο της ΕΘΕΑΕ και ειδικότερα **τα υψηλής σπουδαιότητας κριτήρια** όπως τα δεδομένα της αγοράς εργασίας και οι προοπτικές απασχόλησης των αποφοίτων, η δυνατότητα παροχής ευκαιριών εργασιακής εμπειρίας και απασχόλησης στους φοιτητές καθώς και η ύπαρξη και λειτουργία κλάδων επιχειρηματικής δραστηριότητας και πεδίων επιστημονικής-εφαρμοσμένης έρευνας.

Παράλληλα προσδιορίστηκε ο προβλεπόμενος όγκος σπουδών σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων με βάση τις ανάγκες διδασκαλίας στα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το Νέο Τμήμα και λήφθηκε υπ' όψη το σχετικό θεσμικό πλαίσιο και τηρήθηκε η επίσημη διαδικασία έγκρισης του προγράμματος από το Ίδρυμα.

Στον σχεδιασμό του νέου ΠΠΣ, αναλύθηκε η διεθνής εμπειρία από την λειτουργία αντίστοιχων προγραμμάτων σπουδών σε Ιδρύματα του εξωτερικού (μιας και ΔΕΝ υπάρχει άλλο Τμήμα στα Ελληνικά ΑΕΙ) ενώ τέλος, αναδεικνύεται η σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα μέσω των ερευνητικών δραστηριοτήτων των μελών ΔΕΠ της Κατεύθυνσης Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών και μέσω σημαντικών συνεργειών στην έρευνα με άλλους φορείς τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς.

Περιεχόμενα

1. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ.....	5
1.1 φυσιογνωμία του τμήματος	6
1.2 στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης	9
2. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΙΔΡΥΣΗΣ.....	14
2.1 κλάδοι επιχειρηματικής δραστηριότητας, βιομηχανία και παραγωγή	14
2.2 απασχόληση, προσφορά και ζήτηση θέσεων εργασίας, πεδία εργασίας των αποφοίτων	17
2.3 προσδοκώμενα ακαδημαϊκά και επαγγελματικά προσόντα	18
2.4 σχέση και σύγκριση με άλλα εθνικά και διεθνή προγράμματα σπουδών στο ίδιο επιστημονικό πεδίο	19
3. ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	20
3.1 Αναγκαιότητα Ίδρυσης Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας στη Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του ΠΑΔΑ	20
3.2 Βιωσιμότητα Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας του ΠΑΔΑ.....	22
3.3 Ανθρώπινο δυναμικό	25
3.4 Δυνατότητες χρηματοδότησης.....	28
3.5 Υποδομές - Διαθέσιμοι πόροι	28
4. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	34
4.1 Δομή και χαρακτηριστικά του προγράμματος σπουδών - Βασικά γνωστικά πεδία- τομείς που περιλαμβάνονται στο νέο πρόγραμμα σπουδών.....	34
4.2 Παράγοντες και δεδομένα που λήφθηκαν υπ' όψιν για τη διάρθρωση του προγράμματος σπουδών	35
4.3 Πρόγραμμα σπουδών.....	41
4.4 Μαθησιακή διαδικασία.....	45
4.5 Μαθησιακά αποτελέσματα - Απαιτούμενες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες - Περιεχόμενο για τα Επαγγελματικά δικαιώματα	45
5. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ	46
5.1 Προτεινόμενος αριθμός εισακτέων σε βάθος πενταετίας.....	46
5.2 Αντίστοιχα Τμήματα σε άλλα ΑΕΙ με δικαίωμα μετεγγραφής από/προς το προτεινόμενο Τμήμα.....	46
6. ΈΡΕΥΝΑ.....	47
7. ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	50

1. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Η πρόταση αφορά στην ίδρυση ενός νέου τμήματος με τίτλο "Τμήμα Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας" (Department of Graphic Arts and Packaging Sciences).

Το νέο Τμήμα θεραπεύει τα επιστημονικά πεδία των Γραφικών Τεχνών - Τεχνολογιών Εκτύπωσης και της Συσκευασίας. Οι επιστήμες των Γραφικών Τεχνών - Εκτυπώσεων και της Συσκευασίας περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών πεδίων, τεχνολογιών και διαδικασιών σχεδιασμού και παραγωγής με στόχο:

- αφ' ενός την κατάλληλη προετοιμασία, προσαρμογή, διαχείριση, βιομηχανική μαζική παραγωγή-εκτύπωση, μετεκτυπωτική επεξεργασία και τη διανομή των πληροφοριών, κυρίως σε χαρτί, λοιπά υποστρώματα αλλά και ψηφιακά (εκδόσεις, έντυπες και ηλεκτρονικές).
- αφ' ετέρου τις τεχνολογίες υλικών, τις διαδικασίες ολιστικού σχεδιασμού περιεκτών-συσκευασιών, την εξειδικευμένη επεξεργασία και μορφοποίηση ψηφιακών αρχείων και δεδομένων, τις εκτυπώσεις, περατώσεις και ειδικές επεξεργασίες των συσκευασιών.

Το πρόγραμμα σπουδών του νέου Τμήματος, ενσωματώνει τα πλέον σύγχρονα επιστημονικά πεδία που αφορούν τους δύο κλάδους και ειδικότερα προηγμένα συστήματα σχεδιασμού, διαχείρισης και παραγωγής, αυτοματισμών και σύνθετων συστημάτων και καινοτομιών στη σύγχρονη παραγωγική διαδικασία. Το πρόγραμμα σπουδών ενσωματώνει στα μαθήματα σύγχρονες θεωρίες από επιστημονικά πεδία της ψυχολογίας, της επικοινωνίας, της διαχείρισης και της οικονομίας των μέσων (media), καθώς και από το εξαιρετικά σημαντικό πεδίο της αειφορίας και της κυκλικής οικονομίας. Στον σχεδιασμό των μαθημάτων και του προγράμματος σπουδών ενσωματώθηκαν πεδία για την απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων σε ιδιαίτερα σημαντικό βαθμό, ιδιαίτερα σε ότι αφορά βασικά μαθήματα επιλογής υποχρεωτικά, των γνωστικών αντικειμένων των γραφικών τεχνών, εκτυπώσεων και της συσκευασίας (ψηφιακές επεξεργασίες, ψηφιακός σχεδιασμός, ψηφιακές ροές εργασίας και διαχείρισης καθώς και εξειδικευμένες εφαρμογές λογισμικού των γραφικών τεχνών). Περαιτέρω, ενσωματώνονται μαθήματα ψηφιακού μετασχηματισμού και ηλεκτρονικής επικοινωνίας σε ολόκληρο το φάσμα των διοικητικών, διαχειριστικών και παραγωγικών διαδικασιών των γνωστικών αντικειμένων.

Σημαντικό πεδίο καταλαμβάνει η ψηφιακή διαχείριση, μέτρηση, πιστοποίηση και σύγκριση των **χρωμάτων** και η αντικειμενική επεξεργασία βάσει σύνθετων προδιαγραφών από τον "πελάτη" στις ενδιάμεσες διαδικασίες και στο τελικό παραγόμενο προϊόν.

Επιπρόσθετα λήφθηκαν υπόψη τα σύγχρονα δεδομένα από τις εξελίξεις στη σύγχρονη βιομηχανία των γραφικών τεχνών και εκτυπώσεων και ο διεπιστημονικός κλάδος της συσκευασίας. Ειδικότερα οι κλάδοι λειτουργούν πλέον με υψηλού επιπέδου σύγχρονα συστήματα σε όλα τα επίπεδα (σχεδιασμός, παραγωγή, διαχείριση, διοίκηση). Ο σχεδιασμός και οι επεξεργασίες των εκδοτικών διαδικασιών - η προεκτύπωση (prepress-premedia), λειτουργούν σε αμιγώς ψηφιακό περιβάλλον με ολοκληρωμένα συστήματα όπου εφαρμόζονται σύγχρονες τεχνολογίες σε διαχείριση και επεξεργασία εκδοτικού περιεχομένου για έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα (cross-media publishing & premedia technologies).

Οι παραδοσιακές μηχανές εκτύπωσης και περατώσεων είναι πλέον αυτοματοποιημένα συστήματα που βασίζονται σε εξειδικευμένες ψηφιακές τεχνολογίες σε πλήθος εφαρμογών (Artificial Intelligence, Augmented Reality, digital workflows, publishing data workflows Management Information Systems).

Πολλά στοιχεία της 4ης βιομηχανικής επανάστασης (Industry 4.0), εφαρμόζονται στις σύγχρονες γραφικές τέχνες και την παραγωγή συσκευασίας τόσο στους κατασκευαστές όσο και στη βιομηχανία σε επιμέρους πεδία και παραγωγικές διαδικασίες, με κυρίαρχο τον ψηφιακό μετασχηματισμό (digital transformation).

Στο πρόγραμμα του νέου τμήματος ενσωματώνονται οι απαιτούμενες νέες γνώσεις που διαμορφώνονται από αυτές τις νέες τεχνολογίες, όπως εξειδικεύονται στους κλάδους των γραφικών τεχνών, των εκτυπώσεων και του ολιστικού σχεδιασμού και παραγωγής της συσκευασίας (Βλέπε πρόγραμμα σπουδών 4.3.1)

1.1 Φυσιογνωμία του Τμήματος

Στη φυσιογνωμία του νέου Τμήματος, **συνδυάζονται τα δύο επιστημονικά πεδία των Γραφικών Τεχνών και της Συσκευασίας** σε πεδία που αφορούν στα υλικά, τον σχεδιασμό και την παραγωγή των συσκευασιών κάθε είδους και μορφής, με τις τεχνολογίες των γραφικών τεχνών - εκτυπώσεων και περατώσεων. Τα δύο γνωστικά αντικείμενα συγκροτούνται από ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών κλάδων, τα οποία αξιοποιούν γνώσεις και μεθόδους κυρίως της φυσικής επιστήμης, της μηχανικής και της τεχνολογίας, της επιστήμης των υλικών αλλά και από τις επιστήμες της συμπεριφοράς, της τεχνολογίας των πληροφοριών και της επικοινωνίας, της διαχείρισης και οικονομίας και της επιχειρηματικότητας.

1.1.1 Επιμέρους επιστημονικά πεδία

Στο νέο τμήμα θεραπεύονται τα επιμέρους επιστημονικά και τεχνολογικά πεδία των εκδόσεων εντύπων και ηλεκτρονικών, των εκτυπώσεων κάθε είδους και μορφής, της επεξεργασίας και διαχείρισης εκδοτικού περιεχομένου, της επεξεργασίας των μέσων οπτικής επικοινωνίας, τα πεδία των υλικών, επιστρώσεων και εκτυπωτικών υποστρωμάτων, την τυπογραφία και το βιβλίο (ως εξαιρετικά σημαντικά πεδία τεχνών και πολιτισμού).

Επιπρόσθετα αφορούν τον ολιστικό σχεδιασμό συσκευασίας, την απεικόνιση και προβολή των προϊόντων, τις μεταφορές, την επισήμανση, την στοιβασία, καθώς και τις ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά των υλικών και υποστρωμάτων, τον ποιοτικό έλεγχο την επεξεργασία του χρώματος στην συσκευασία, τις εκτυπώσεις και τις περατώσεις συσκευασιών, σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις της εφοδιαστικής αλυσίδας, των ιδιοκτητών των brands και τις προδιαγραφές των προϊόντων που συσκευάζονται.

Στο νέο τμήμα περιλαμβάνονται επίσης σύγχρονα πεδία όπως η διασύνδεση του σχεδιασμού με την παραγωγή και το μάνατζμεντ, η διοίκηση και οι ροές εργασίας (workflows) σε ένα σχεδόν αποκλειστικά ψηφιακό περιβάλλον. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην λεγόμενη “Δημιουργική βιομηχανία - Creative Industries” που αποτελεί ένα πεδίο συνάντησης τεχνών και πολιτισμού, μηχανικής, βιομηχανίας, τεχνολογίας και παραγωγής και διαχείρισης, μάνατζμεντ και σύγχρονης επιχειρηματικότητας.

Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται επίσης στον σύγχρονο σχεδιασμό, δομή και λειτουργία των βιομηχανικών εγκαταστάσεων των παραγωγικών μονάδων των γραφικών τεχνών, εκτυπώσεων και συσκευασίας, με βάση τις καινοτόμες επιστημονικές προσεγγίσεις της 4^{ης} Βιομηχανικής επανάστασης (INDUSTRY 4.0), της τρισδιάστατης εκτύπωσης (3D printing – Additive Manufacturing), του Internet of Things - IoT, της Τεχνητής νοημοσύνης (Artificial Intelligence-AI), του Lean Manufacturing και λοιπών τεχνολογιών αιχμής.

Λόγω της φύσεως του γνωστικού αντικειμένου των γραφικών τεχνών και εκτυπώσεων, έχει ληφθεί πρόνοια ώστε στο πρόγραμμα σπουδών, **να ενσωματωθούν μαθήματα της παραδοσιακής Τυπογραφίας και των Παραδοσιακών - καλλιτεχνικών εκτυπώσεων και περατώσεων** (ενδεικτικά στοιχειοθεσία με μεταλλικά στοιχεία, λιθογραφία, χαρακτηριστική και χαλκογραφία, καλλιτεχνική βιβλιοδεσία). Στο πλαίσιο της ανάπτυξης του Τμήματος, συστατικό στοιχείο αποτελεί η διασύνδεση με τις συλλογές και τα μουσεία τυπογραφίας, εκτυπώσεων και τεχνολογίας γραφικών τεχνών, ως εξαιρετικά σημαντικό πεδίο συνάντησης των τεχνών, της παραδοσιακής βιοτεχνίας, και του πολιτισμού. Αυτό σχεδιάζεται να επιτευχθεί με την αναβάθμιση του **εργαστηρίου Τυπογραφίας** του Τμήματος, μέσω της αξιοποίησης του υφιστάμενου παραδοσιακού εξοπλισμού.

Ο στόχος είναι η αξιοποίηση, ενδυνάμωση και επέκταση των συνεργειών που ήδη λαμβάνουν χώρα με τα Μουσεία Τυπογραφίας και Εκτυπώσεων - ενδεικτικά με το Μουσείο Τυπογραφίας και Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, με το Μουσείο Γιάννη και Ελένης Γαρεδάκη στα Χανιά (Κρήτη), με το Μουσείο του Εθνικού Τυπογραφείου και με το Μουσείο Εκτυπώσεων του Τυπογραφείου του Ελληνικού Στρατού αλλά και με μορφωτικά ιδρύματα τραπεζών, λοιπών επιχειρήσεων και ιδιωτών στην Ελλάδα. Στο εξωτερικό ήδη αναπτύσσονται συνέργειες με αντίστοιχες δομές στην Κύπρο και στις ΗΠΑ με την ενεργό συμμετοχή πτυχιούχων της Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών και μελών ΔΕΠ του Ιδρύματος.

1.1.2 Η ταυτότητα και τα χαρακτηριστικά του νέου Τμήματος

Στον πίνακα που ακολουθεί, απεικονίζεται η ταυτότητα του νέου Τμήματος:

Τίτλος:	Τμήμα Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας
Title:	Department of Graphic Arts and Packaging Sciences
Τίτλος σπουδών:	Πτυχίο Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας
Degree title:	Bachelor of Science (B.Sc.)
Τίτλος πτυχιούχου:	Πτυχιούχος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας
Graduate title:	Engineer in Graphic Arts and Packaging Sciences
Erasmus codes (ISCED-F) classification:	06 / 061, "Information and Communication Technologies (ICTs)" 0688, "Graphic / Media communication, technology and management" και 07 / 072 "Manufacturing and Processing" 0788, "Printing and Packaging"
Επίπεδο Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων / European Qualification Framework:	6
ECTS:	240
Δομή σπουδών:	8 εξάμηνα σπουδών (συμπεριλαμβάνεται πρακτική άσκηση διάρκειας 4 μηνών) Οι σπουδές και το πτυχίο δίνουν το δικαίωμα σε μεταπτυχιακές σπουδές
Σχολή ένταξης του νέου τμήματος:	Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού

1.1.3 Γραφικές Τέχνες - ορισμοί:

Οι λέξεις «ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ» είναι ο δόκιμος και κατοχυρωμένος όρος και η περιγραφή στην διεθνή και ελληνική ορολογία για την επιστήμη, τη βιομηχανία, την εκπαίδευση, και την έρευνα του ευρύτερου πεδίου των εκτυπώσεων, εκδόσεων, του τύπου, της τυπογραφίας, της διαχείρισης και επεξεργασίας των μέσων οπτικής επικοινωνίας, εντύπων και ηλεκτρονικών και της "δημιουργικής βιομηχανίας".

Με τον όρο «Γραφικές Τέχνες» θεωρούνται όλες οι διαδικασίες σχεδιασμού, επιμέλειας, παραγωγής και τελικής περάτωσης κάθε είδους εντύπων. Ο όρος «Γραφικές Τέχνες» προσδιορίζει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, την σύνθετη δομή διοικητικών, διαχειριστικών, οικονομικών, αισθητικών, δημιουργικών, τεχνολογικών και παραγωγικών χαρακτηριστικών τα οποία συνδυάζονται αρμονικά μεταξύ τους και ολοκληρώνονται στο τελικό έντυπο προϊόν.

Παράλληλα και συνδυαστικά με τον όρο «Γραφικές Τέχνες - Graphic Arts» χρησιμοποιούνται οι έννοιες της Τεχνολογίας Εκτυπώσεων / Εκτυπώσεις "Printing Technology - Printing" και η έννοια της "Γραφικής Επικοινωνίας - Graphic Communication" με εφαρμογή στις ΗΠΑ/Καναδά.

Παράλληλα, παλαιότεροι αλλά πολύ σημαντικοί όροι είναι αυτοί της Τυπογραφίας και της Λιθογραφίας. Σε άλλες γλώσσες χρησιμοποιούνται και οι όροι "Graphic/Media, Printing/Publishing, Printmedia, Polygraphic, Polygraphie".

Οι τεχνολογικές και λοιπές εξελίξεις διαμορφώνουν ένα νέο πεδίο, με τις Γραφικές Τέχνες να αποτελούν μέρος του ευρύτερου τομέα της διαχείρισης και επεξεργασίας της πληροφορίας και της βιομηχανίας της επικοινωνίας. Οι γραφικές τέχνες με τον ευρύτερο όρο της **επιστήμης και τεχνολογίας γραφικών τεχνών**, περιλαμβάνουν την επεξεργασία εντύπων και ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας. Σαν αποτέλεσμα, αποτελούν έναν εξαιρετικά σημαντικό όσο και ευρύ κλάδο προσφοράς υπηρεσιών και παραγωγής προϊόντων οπτικής επικοινωνίας.

1.1.4 Η Συσκευασία

Η συσκευασία αποτελεί ευρύτατο διεπιστημονικό πεδίο και ένα κλάδο στον οποίο συμμετέχουν αρκετοί άλλοι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας. Η συσκευασία και γενικότερα τα συστήματα σχεδιασμού, ανάπτυξης και παραγωγής των συσκευασιών έχει άμεση σχέση με την παγκόσμια οικονομία και ένα πρωτεύοντα ρόλο στο εμπόριο, στις αγορές και πωλήσεις προϊόντων. Βάσει αυτών των χαρακτηριστικών, είναι πολύ εύκολο να διαπιστωθεί η χρήση των ειδών συσκευασίας στην καθημερινή πρακτική και συνεπώς η ευρύτερη σημασία της συσκευασίας. Η συσκευασία ξεκινάει από το προϊόν ή γενικότερα τα αγαθά που είναι αναγκαίο να συσκευασθούν και εκτείνεται (ενδεικτικά) στους τομείς των υλικών, των συνθηκών περιβάλλοντος, της εφοδιαστικής αλυσίδας αλλά και της διαφήμισης.

Με βάση στοιχεία και προβλέψεις από έγκυρους διεθνείς οργανισμούς αλλά και με βάση δεδομένα από τον κλάδο της παραγωγής υλικών συσκευασίας στην Ελλάδα, παρατηρείται μία συνεχής αύξηση της παραγωγής συσκευασιών σε όλες τις κατηγορίες: Στην σταθερή και εύκαμπτη συσκευασία και στις ετικέτες, στη συσκευασία σε όλα τα υλικά με έμφαση στο χαρτί, χαρτόνι, πολυμερή αλλά και σύγχρονα αειφορικά υλικά και υποστρώματα. Καθοριστικό παράγοντα αποτελεί το γεγονός ότι η συσκευασία δεν μπορεί να υποκατασταθεί από κάποιο άλλο μέσο – αποτελείται από υλικά στα οποία συσκευάζονται προϊόντα και αγαθά και θα συνεχίσει να υπάρχει μακροπρόθεσμα.

1.2 Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

1.2.1 Παράγοντες που χαρακτηρίζουν τις Γραφικές Τέχνες και τη Συσκευασία

Το γνωστικό αντικείμενο των επιστημών γραφικών τεχνών και συσκευασίας σήμερα, δεν διδάσκεται σε κανένα Ανώτατο Ίδρυμα - Πανεπιστήμιο ή ΤΕΙ στην Ελλάδα. Ιστορικά ωστόσο, το γνωστικό αντικείμενο της τεχνολογίας γραφικών τεχνών- εκτυπώσεων και συσκευασίας υφίσταται στην ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση από το 1974 έως και το 2018 (ως αυτόνομο τμήμα από το 1974 έως και το 2013 και ως εισαγωγική κατεύθυνση με πρόγραμμα σπουδών οκτώ εξαμήνων από το 2013 έως και το 2018). Με τον νόμο για την ίδρυση του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, μετατράπηκε σε "Κατεύθυνση προχωρημένου εξαμήνου Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών" στο Τμήμα Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας του ΠΑΔΑ.

Η μετατροπή αυτή έλαβε χώρα παρά το γεγονός της ύπαρξης του πολυεπίπεδου και δυναμικού κλάδου των σύγχρονων εκτυπώσεων στην Ελλάδα, με έμφαση στην ανάπτυξη σε υλικά συσκευασίας με πλήθος επιχειρήσεων και με ιδιαίτερα σημαντική εξέλιξη στην έρευνα των δύο κλάδων, σε σημαντικά καινοτομικά πεδία της επιστημονικής και εφαρμοσμένης έρευνας.

Περαιτέρω, οι Γραφικές Τέχνες συμβάλλουν σε σημαντικό βαθμό στην ανάπτυξη των κλάδων της βιομηχανίας και της σύγχρονης παραγωγής των εκδόσεων και της συσκευασίας, στον αγροτικό τομέα και προϊόντα, στον τουρισμό και τον πολιτισμό. Στηρίζουν τις ελληνικές εξαγωγές εξαγωγών ελληνικών προϊόντων (π.χ. αγροτικά προϊόντα και φαρμακοβιομηχανία). Αναπτύσσονται σε καινοτομικά πεδία της Ελληνικής μεταποίησης όπου απαιτείται η σύγχρονη εκτύπωση και περάτωση (ενδεικτικά εφαρμογές των καινοτομικών τεχνολογιών εκτυπώσεων σε βιοϊατρικούς αναλυτές, στον σύγχρονο πολεοδομικό και αρχιτεκτονικό σχεδιασμό, στην παραγωγή ηλεκτρονικών εντύπων και τυπωμένων φωτοβολταϊκών συστημάτων για την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην τρισδιάστατη, λειτουργική και πράσινη εκτύπωση, στις εκτυπώσεις ασφαλείας και στις εκτυπώσεις επαυξημένης πραγματικότητας).

Η Συσκευασία είναι ένας ιδιαίτερα δυναμικός και ραγδαία αναπτυσσόμενος κλάδος. Διακρίνεται από την εφαρμογή πλήθους καινοτομιών στο σύνολο του κλάδου και ιδιαίτερα σε ότι αφορά τα υλικά και τα εκτυπωτικά υποστρώματα, τις τεχνολογίες εκτυπώσεων και περατώσεων και τον ολιστικό σχεδιασμό. Η συσκευασία χαρακτηρίζεται από ραγδαίες εξελίξεις και εφαρμογές σε σύγχρονες χρήσεις των συσκευασιών σε ότι αφορά την προστασία, την ασφαλή διακίνηση και μεταφορά και την παρουσίαση των προϊόντων και αγαθών κάθε είδους.

Ειδικότερα οι εξελίξεις αφορούν στην αύξηση των στοιχείων που ενσωματώνονται στον σχεδιασμό και την παραγωγή της συσκευασίας, με την προσθήκη ιδιοτήτων και νέων λειτουργικών χαρακτηριστικών, με τις νέες προδιαγραφές και τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για την κάλυψη των συνεχώς μεταβαλλόμενων και εξελισσόμενων απαιτήσεων των πελατών – καταναλωτών από τη μία πλευρά και των απαιτήσεων στην εφοδιαστική αλυσίδα από την άλλη.

Τα νέα δεδομένα στις απαιτήσεις της αγοράς οδηγούν σε ζήτηση συσκευασιών σε νέες μορφές και δομές (π.χ. νέα υλικά όπως το PLA και αντικατάσταση συσκευασιών από πολυστρωματικά υλικά σε αντίστοιχες με ένα υλικό, που προϋποθέτουν διαφορετικό σχεδιασμό και παραγωγική διαδικασία).

Παράλληλα, εξελίξεις σε τομείς όπως της διαχείρισης ηλεκτρονικών δεδομένων και η ανάπτυξη του τομέα των logistics οδηγούν σε νέες απαιτήσεις για την αναβάθμιση των συσκευασιών, για παράδειγμα στην αναγκαία προσαρμογή τους στα συστήματα logistics, στην ενσωμάτωση στοιχείων από βάσεις δεδομένων και στην ανάπτυξη της διαδραστικότητας στη συσκευασία.

1.2.2 Ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά του νέου Τμήματος και επιστημονική έρευνα

Η δημιουργία αυτόνομου Τμήματος αιτιολογείται πλήρως από τα στοιχεία και δεδομένα που αφορούν στα καθοριστικά κριτήρια της ύπαρξης κλάδων, βιομηχανίας και αγοράς εργασίας στα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το Τμήμα, στην ύπαρξη πεδίων επιστημονικής έρευνας, στις προϋποθέσεις και προοπτικές εργασίας των αποφοίτων και στη ύπαρξη των ακαδημαϊκών χαρακτηριστικών για το τμήμα.

Ιδιαίτερα σημαντικά είναι τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που περιλαμβάνονται στην παρούσα μελέτη που τεκμηριώνουν την ακαδημαϊκότητα του γνωστικού αντικειμένου, όπως επίσης και η ύπαρξη περίπου 190 Τμημάτων και Σχολών επιστήμης και τεχνολογίας γραφικών τεχνών παγκοσμίως με πολλά από τα οποία είχε διεθνείς συνεργασίες το Τμήμα Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών στην λειτουργία του επί 44 χρόνια και τις οποίες διατηρεί μέχρι σήμερα. Επιπρόσθετα αιτιολογείται πλήρως από το εύρος των γνωστικών αντικειμένων των γραφικών τεχνών και της

συσκευασίας, το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει ακόμη και Σχολή (Faculty) με δύο ή και τρία τμήματα, εάν ήταν εφικτός ένας τέτοιος σχεδιασμός.

Τα επιστημονικά πεδία των γραφικών τεχνών και της συσκευασίας αποτελούνται από ένα πλέγμα εθνικών και διεθνών συνεδρίων και λειτουργούν εδώ και δεκαετίες ως συγκροτημένος επιστημονικός χώρος με ερευνητικούς φορείς, επιστημονικά και επαγγελματικά δίκτυα.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι διεθνείς οργανισμοί IARIGAI - The International Association of Research Organizations for the Information, Media and Graphic Arts Industries, TAGA – Technical Association of Graphic Arts και International Circle of Educational Institutes for Graphic - Media Communication, Technology and Management.

Ενδεικτικά επίσης, αναφέρονται ορισμένοι διεθνείς οργανισμοί και δίκτυα των γραφικών τεχνών:

- IFRA-WAN (Διεθνής οργανισμός εφημερίδων),
- EGIN (Ευρωπαϊκό δίκτυο επαγγελματικής κατάρτισης γραφικών τεχνών),
- Intergraf (Διεθνής συνομοσπονδία συνδέσμων εκτυπωτικών επιχειρήσεων),
- CIP4, φορέας ανάπτυξης του προτύπου JDF - Job Definition Format,
- World Packaging Association,
- Smithers-PIRA,
- OE-A (Organic and Printed Electronics Association),
- FESPA (Διεθνής ερευνητικός οργανισμός για την μεταξοτυπία και την ψηφιακή εκτύπωση),
- InPEQ (δίκτυο ερευνητικών οργανισμών και σχολών γραφικών τεχνών στη Βαλκανική χερσόνησο)
- Η τεχνική επιτροπή “GraphicTechnologyTC130” στον οργανισμό ISO για την ανάπτυξη των διεθνών προτύπων των γραφικών τεχνών

Επίσης υφίστανται σημαντικοί εθνικοί οργανισμοί έρευνας όπως οι FOGRA και DFTA (Γερμανία), UGRA (Ελβετία), Idealliance, Printing United Alliance (Printing Industries of America), FTA (Επιστημονικός και τεχνικός οργανισμός Φλεξογραφίας) και GCEA (ΗΠΑ), ERA- Ευρωπαϊκός Οργανισμός Βαθυτυπίας), JAGAT - Japan Association of Graphic Arts Technology (Ιαπωνία) κλπ.

Στο επιστημονικό γίνεσθαι των γραφικών τεχνών και της παραγωγής υλικών συσκευασίας λαμβάνουν χώρα τρία εξειδικευμένα διεθνή ετήσια επιστημονικά συνέδρια (IARIGAI, TAGA και International Circle) με ενεργό συμμετοχή των μελών ΔΕΠ και επιστημόνων γραφικών τεχνών και συσκευασίας, αποφοίτων του Τμήματος Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών του ΤΕΙ Αθήνας.

Υπάρχουν επίσης τρία κύρια διεθνή και περί τα 20 εθνικά συναφή επιστημονικά περιοδικά για τις δημοσιεύσεις των ερευνητών των γραφικών τεχνών και της συσκευασίας. Ενδεικτικά αναφέρονται τα **Journal of Print and Media Technology and Research**, **International Circular of Graphic Education and Research** και **ACTA GRAPHICA Journal**.

1.2.3 Ανάλυση SWOT

Συνοπτικά, οι παράγοντες που στοιχειοθετούν την αναγκαιότητα της ύπαρξης του νέου Τμήματος για τα γνωστικά αντικείμενα των γραφικών τεχνών και της συσκευασίας είναι οι ακόλουθοι:

Ισχυρά σημεία

-Υπαρξη δυναμικών κλάδων, βιομηχανίας και επιχειρήσεων στην Ελλάδα.

-Υπαρξη σημαντικών πεδίων έρευνας και ανάπτυξης.

-Σαφώς προσδιορισμένα πεδία εργασίας και απασχόλησης και διαθέσιμες θέσεις εργασίας / απασχόλησης σε σύγχρονους τομείς που ΔΕΝ καλύπτονται από την οποιαδήποτε άλλη εκπαιδευτική δομή στην Ελλάδα ολοκληρωμένα.

-ΔΕΝ υπάρχει άλλο τμήμα στα ΑΕΙ - Απουσία άλλου τμήματος στην Ελληνική Ανώτατη εκπαίδευση.

-Ισχυρή παρουσία ενός συγκροτημένου κλάδου με επιχειρήσεις, φορείς εργαζομένων, επιστημόνων-πτυχιούχων, επιχειρήσεων, πεδία έρευνας, επιχειρήσεις κατασκευής και ανάπτυξης ειδικών λογισμικών και εξοπλισμού, αντιπροσωπείες συστημάτων και εξοπλισμού στην Ελλάδα, ειδικό τύπο, κλαδικές εκθέσεις.

-Συγκροτημένος επιστημονικός χώρος που στελεχώνεται από πτυχιούχους Γραφικών Τεχνών με ερευνητικές δραστηριότητες μέσω διαφόρων φορέων. Αναπτύσσεται εκτεταμένη επιστημονική και εφαρμοσμένη έρευνα σε πλήθος τομείς στις γραφικές τέχνες και την συσκευασία (ενδεικτικά: εκτυπώσεις ασφαλείας, τρισδιάστατη, λειτουργική εκτύπωση και εκτύπωση επαυξημένης πραγματικότητας, εκτυπώσεις και περατώσεις συσκευασίας, νέα υλικά εκτυπώσεων – υποστρώματα, χρωστικές, μελάνια, αειφορικά υλικά και τεχνολογίες, συστήματα διαχείρισης, τυπωμένα ηλεκτρονικά, ψηφιακά μέσα επικοινωνίας).

-Υπαρξη μελών ΔΕΠ που είναι κάτοχοι διδακτορικών και Μάστερ, με επιστημονικές δημοσιεύσεις και συμμετοχές σε διεθνή συνέδρια, μέλη επιστημονικών επιτροπών, συνεδρίων και journals, συμμετοχή σε διεθνείς ερευνητικούς οργανισμούς, συμμετοχή σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα.

-Οι κλάδοι των Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας, παρά την κρίση, πραγματοποιούν επενδύσεις σε σύγχρονα συστήματα γραφικών τεχνών με έμφαση στη βιομηχανική εκτύπωση. Υπάρχει (συνεχώς διευρυνόμενη) εγκατεστημένη βάση περίπου 800 - 1000 σύγχρονων συστημάτων επεξεργασιών γραφικών τεχνών και παραγωγής συσκευασίας υψηλών απαιτήσεων σε γνώσεις όπως για παράδειγμα διαχείριση χρώματος, πιστοποίηση και ποιοτικός έλεγχος εκτυπώσεων, διαχείριση παραγωγής, συστήματα MIS, μορφοποίηση ψηφιακών αρχείων για τις εμπορικές εκτυπώσεις και τις εκτυπώσεις συσκευασίας και εξειδικευμένη κοστολόγηση που στελεχώνεται από πτυχιούχους των επιστημών γραφικών τεχνών και συσκευασίας.

Αδυναμίες

-Σχετικά μειωμένη στελέχωση του τμήματος με μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ, λόγω του ότι ΔΕΝ προκηρύσσονται νέες θέσεις μελών ΔΕΠ και ΕΔΙΠ.

-Σχετικά υψηλό κόστος του απαιτούμενου εξοπλισμού, ειδικού λογισμικού και συστημάτων σχεδιασμού και παραγωγής για την αποτελεσματική εκπαίδευση των φοιτητών στα εργαστήρια.

-Ανάγκη συνεχούς ανανέωσης λογισμικού σε νέες εκδόσεις.

-Έλλειψη εξειδικευμένης ελληνικής βιβλιογραφίας.

Ευκαιρίες

-Η ραγδαία ανάπτυξη και οι επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις στα γνωστικά αντικείμενα, τόσο στο πεδίο της λειτουργίας των επιχειρήσεων των δύο κλάδων, όσο και στο πεδίο της επιστημονικής και εφαρμοσμένης έρευνας που δίνει τη δυνατότητα συνεργασίας με την ακαδημαϊκή κοινότητα του τμήματος (μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, φοιτητές, μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί φοιτητές).

-Οι συνέργειες με την επιχειρηματική και επιστημονική κοινότητα των γραφικών τεχνών και της συσκευασίας σε πλείστες όσες δραστηριότητες (σεμινάρια, εκδηλώσεις, παρουσιάσεις, ερευνητικό έργο, ανάπτυξη προγραμμάτων επιμόρφωσης, συμμετοχή σε εθνικές και διεθνείς εκθέσεις, συνδιοργάνωση συνεδρίων και επιστημονικών ημερίδων, διεθνείς συνεργασίες).

-Η αξιοποίηση της μέχρι σήμερα στρατηγικής αν και άτυπης πολυεπίπεδης συνεργασίας για την περαιτέρω ανάπτυξη συνεργειών με τον επιστημονικό και επαγγελματικό φορέα των πτυχιούχων Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών - την Πανελλήνια Ένωση Πτυχιούχων Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών - HELGRAMED και με το Εργαστήριο Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών και Οπτικής Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής - GRAPHMEDLAB, όπως προκύπτει από την πρωτοπορία στη διοργάνωση εκδηλώσεων υψηλού κύρους και σημασίας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

-Ενδεικτικά αναφέρεται η συνδιοργάνωση των ετήσιων διεθνών επιστημονικών συνεδρίων των οργανισμών Iarigai - the International Association of Research Organizations for the Information, Media and Graphic Arts Industries και IC - International Circle of Educational Institutes of Graphic-Media Technology and Management που διοργανώνονται στην Αθήνα και στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής τον Σεπτέμβριο 2021.

Στις ευκαιρίες που παρουσιάζονται , περιλαμβάνονται οι θετικές εκτιμήσεις για το νέο Τμήμα που αφορούν τα γνωστικά αντικείμενα των γραφικών τεχνών, των εκτυπώσεων και της συσκευασίας που εκτιμάται ότι θα λειτουργήσει:

- ως νέος δυναμικός πόλος έλξης φοιτητών στο ΠΑΔΑ
- ως αφετηρία για τη επίτευξη υψηλού επιπέδου των βάσεων εισαγωγής του Τμήματος
- με τη δυναμική και την δεδομένη εξωστρέφεια, ως σημαντική παράμετρος αύξησης των συνεργειών με άλλα Τμήματα, την έρευνα και τη βιομηχανία
- ως βασικός παράγοντας βιωσιμότητας του Τμήματος

Κίνδυνοι

-Συνταξιοδότηση μελών ΔΕΠ χωρίς να αναπληρωθούν με νέο προσωπικό

-Γραφειοκρατικές αγκυλώσεις που ΔΕΝ επιτρέπουν την απρόσκοπτη διδασκαλία, έρευνα και την αποτελεσματική ανάπτυξη του νέου τμήματος

2. Τεκμηρίωση της σκοπιμότητας ίδρυσης

Η ανάλυση SWOT και τα στοιχεία που παρατέθηκαν, δείχνουν αντικειμενικά ότι το νέο τμήμα βασίζεται στις θετικές προοπτικές ανάπτυξης της χώρας και ειδικότερα σε ότι αφορά την έρευνα και την βιομηχανία των εκδόσεων και της συσκευασίας, του βιομηχανικού σχεδιασμού και της σύγχρονης παραγωγής και επιχειρηματικότητας για τους κλάδους της παραγωγής αγροτικών προϊόντων, του τουρισμού και του πολιτισμού και για την υποστήριξη και προώθηση των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων, όπως επίσης και στην ανάπτυξη της δημιουργικής βιομηχανίας.

Στο πεδίο του σύγχρονου επιχειρείν, τα πεδία των γραφικών τεχνών και της συσκευασίας αποτελούν βιομηχανία και κλάδους με πλήθος επιστημονικών, διαχειριστικών και τεχνολογικών διαδικασιών για τον σχεδιασμό και την παραγωγή των **προϊόντων** αλλά και των ψηφιακών μέσων. Οι γραφικές τέχνες και η συσκευασία, επεκτείνονται σε σύγχρονα και καινοτομικά τεχνολογικά και επιστημονικά πεδία όπως είναι για παράδειγμα, οι εκτυπώσεις **εύκαμπτης και χάρτινης** συσκευασίας, οι εκτυπώσεις ασφαλείας, η τρισδιάστατη και η λειτουργική εκτύπωση, οι τεχνολογίες premedia και cross-media publishing, τα τυπωμένα ηλεκτρονικά και οι εκτυπώσεις διαδραστικής και ψηφιακής πληροφορίας στα έντυπα.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η αναγκαιότητα της συνέχισης της ύπαρξης επιστημόνων-πτυχιούχων στις Γραφικές Τέχνες και τη Συσκευασία με ολοκληρωμένες προπτυχιακές σπουδές στα γνωστικά αυτά αντικείμενα, με δεδομένη τη συνεχή προσφορά θέσεων εργασίας με βάση τις μελέτες ανάπτυξης των δύο κλάδων, όπου οι προοπτικές είναι εξαιρετικά θετικές, σε ότι αφορά την ζήτηση πτυχιούχων στη βιομηχανία και σε πεδία έρευνας και ανάπτυξης.

Με βάση ποιοτικά στοιχεία των περίπου 2400 πτυχιούχων από την Πανελλήνια Ένωση Πτυχιούχων τεχνολογίας Γραφικών τεχνών (HELGRAMED) που εργάζονται στους δύο κλάδους και τον στελεχώνουν σε όλα τα επίπεδα (πηγή: HELGRAMED), δημιουργούνται θέσεις εργασίας υψηλής εξειδίκευσης σε καινοτομικά πεδία με αμοιβές κατά κανόνα άνω του μέσου όρου.

Παράλληλα, η αναγκαιότητα ίδρυσης του νέου τμήματος τεκμηριώνεται με βάση τα σύγχρονα διεθνή ακαδημαϊκά δεδομένα για τις σχολές και τα τμήματα γραφικών τεχνών και συσκευασίας και τις ανάγκες για επιστημονική έρευνα με τεχνολογίες και καινοτομίες αιχμής που αναπτύσσονται ραγδαία, όπως οι τεχνολογίες των εκτυπώσεων και των εκδόσεων, τα ψηφιακά συστήματα σχεδιασμού και παραγωγής, τα καινοτομικά υλικά, η τρισδιάστατη εκτύπωση, ο σχεδιασμός η διαχείριση χρώματος, οι εκτυπώσεις συσκευασίας κλπ.

2.1 Κλάδοι επιχειρηματικής δραστηριότητας, βιομηχανία και παραγωγή

Οι κλάδοι και οι βιομηχανίες γραφικών τεχνών και συσκευασίας περιλαμβάνονται και περιγράφονται σαφώς στην εθνική ταξινόμηση οικονομικής δραστηριότητας της Εθνικής Στατιστικής Αρχής:

- 18 - Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων
- 58 - Εκδοτικές δραστηριότητες
- 17- Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων
- Διακλαδικός τομέας του σχεδιασμού και της παραγωγής Συσκευασίας

(Πηγή: ΣΤΑΚΟΔ-2008_Eisagogi_Tomos_I_new.pdf, - Εθνική ταξινόμηση της οικονομικής δραστηριότητας – ΣΤΑΚΟΔ 2008 - 2009).

Οι γραφικές τέχνες και η συσκευασία αποτελούν αυτοδύναμους κλάδους παγκοσμίως με επιχειρήσεις, υλικά, προμηθευτές, κατασκευαστές μηχανών, εξοπλισμού, λογισμικού και συστημάτων παραγωγής. Λειτουργούν σύλλογοι, σύνδεσμοι βιομηχανιών, εργατικά σωματεία, εθνικές και διεθνείς εκθέσεις συνομοσπονδίες, ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα, blogs, forums, δίκτυα, κλπ.

Στην Ευρώπη, η βιομηχανία της εκτύπωσης στα 28 κράτη μέλη της ΕΕ (περιλαμβάνεται το Ενωμένο Βασίλειο), περιλαμβάνει 118.000 επιχειρήσεις και απασχολεί περίπου 900.000 άτομα. Έχει ετήσιο κύκλο εργασιών περίπου 80 δις €. Η βιομηχανία σε όλη την Ευρώπη αποτελείται κυρίως από μικρές επιχειρήσεις, καθώς πάνω από το 90% των επιχειρήσεων γραφικών τεχνών, απασχολούν λιγότερα από 20 άτομα. (Πηγή: Intergraf, το Μέλλον της Ευρωπαϊκής Εκτύπωσης, 2020).

Στην Ελλάδα λειτουργεί σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων - περί τις 9000 μονάδες, (εκ των οποίων 4500 μονάδες που απασχολούν εργαζομένους και 4500 να είναι αυτοαπασχολούμενοι, σε περίπου 200 υποτομείς και υποκλάδους της επιχειρηματικής δραστηριότητας των γραφικών τεχνών και της συσκευασίας. Το σύνολο των εργαζομένων κυμαίνεται από 25.000-30.000 στην Ελλάδα (στοιχεία Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, ICAP A.E., Portal Γραφικών Τεχνών, www.graphicarts.gr, κλαδικές εκθέσεις GRAPHICA 2017 και 2019, SYSKEVASIA 2016 και 2018, ΣΥΒΙΠΥΣ, ΕΛΣΕΤ).

Η παγκόσμια βιομηχανία της παραγωγής υλικών Συσκευασίας αναπτύσσεται συνεχώς με ετήσιο ρυθμό αύξησης περί το 3.5% και αναμένεται να φθάσει το 1 τρις Δολάρια ΗΠΑ το 2022 (Πηγή: SmithersPira). Στην Ελλάδα ο κλάδος παραγωγής υλικών Συσκευασίας (εύκαμπτη και σταθερή συσκευασία και ετικέτα, κυματοειδής χάρτης κλπ.) παρουσιάζει συνεχώς θετικά πρόσημα με αύξηση του κύκλου εργασιών της τάξης του 3-4% σε ετήσια βάση (Πηγή: Σύνδεσμος Βιομηχανιών Παραγωγής Υλικών Συσκευασίας, “Η χαρτογράφηση του κλάδου της συσκευασίας, αποτελέσματα 2013», www.pac.gr).

2.1.1 Τομείς και επιχειρήσεις γραφικών τεχνών και συσκευασίας

Η εργασία και απασχόληση στον ευρύτερο κλάδο των Γραφικών Τεχνών - Εκτυπώσεων και του Σχεδιασμού και Παραγωγής Συσκευασίας, χαρακτηρίζεται από ένα πλήθος σύνθετων και διαφορετικών επεξεργασιών που περιλαμβάνουν την επιμέλεια και σχεδιασμό της παραγωγής εντύπου του φωτογραφικές και ηλεκτρονικές - ψηφιακές διαδικασίες και ολοκληρώνονται με την εκτύπωση και περάτωση του εντύπου, σε συγκεκριμένο αριθμό αντιτύπων. Παραδοσιακά, το κεντρικό στάδιο για ένα έντυπο αποτελεί η εκτύπωση, δηλαδή η μετατροπή των επεξεργασμένων πρωτοτύπων σε πολλαπλά αντίτυπα.

Οι επιμέρους τομείς των επεξεργασιών στις γραφικές τέχνες ορίζονται ως εξής:

Διοίκηση και διαχείριση γραφικών τεχνών

- Διαχείριση πελατών – εκτίμηση κόστους - Κοστολόγηση, οικονομική διαχείριση
- Σχεδιασμός και επιμέλεια δεδομένων παραγωγής εντύπων και ηλεκτρονικών μέσων οπτικής επικοινωνίας
- Διοικητική και επιχειρηματική διαχείριση γραφικών τεχνών, Διαχείριση ροής εργασιών, Οργάνωση και προγραμματισμός παραγωγής
- Ποιοτικός έλεγχος, σχεδιασμός και εφαρμογή προτύπων και προδιαγραφών παραγωγής
- Συστήματα ηλεκτρονικού εμπορίου και διαχείρισης εργασιών εκτυπώσεων (web-to-print)
- Επιχειρηματικά μοντέλα στη βιομηχανία γραφικών τεχνών-συσκευασίας

- Υποστήριξη και ανάπτυξη εξοπλισμού και συστημάτων, έργο τεχνικού ασφαλείας
- Πωλήσεις (σε αντιπροσωπείες μηχανών και εξοπλισμού)
- Ανάπτυξη εφαρμογών - λογισμικού, Digital Media Workflows, Εκπόνηση μελετών στη βιομηχανία

Διαχείριση και επεξεργασία εκδοτικού περιεχομένου και δεδομένων

- Εκδόσεις και εκδοτικά συστήματα
- Τεχνολογίες Premedia
- Cross-media production and publishing
- DigitalMedia Production

Χρώμα γραφικών τεχνών και εκτυπώσεων

- Μέτρηση, πιστοποίηση και σύγκριση χρωμάτων και μελανών,
- Χρωματική διαχείριση
- Συστήματα διαχείρισης χρώματος
- Συστήματα ποιοτικού ελέγχου χρώματος και έγχρωμης εκτύπωσης
- Έκδοση συνταγής μελανών εκτύπωσης

Προεκτύπωση

Ο τομέας της προεκτύπωσης περιλαμβάνει όλες τις διαδικασίες, οι οποίες πραγματοποιούνται πριν την εκτύπωση και οι οποίες συνοπτικά είναι οι εξής:

- Επεξεργασία κειμένων, εικόνων και σελίδων
- Διαχείριση, μετατροπές και μορφοποίηση ψηφιακών αρχείων
- Έξοδος δεδομένων σε φιλμ, ή εκτυπωτική πλάκα
- Διαχείριση χρώματος και χρωματικές διορθώσεις
- Φωτομεταφορά και κατασκευή εκτυπωτικών πλακών ή κυλίνδρων
- Διαχωρισμοί χρωμάτων και χρωματικές διορθώσεις
- Ηλεκτρονικό μοντάζ – Βηματοεπανάληψη
- Επεξεργασία και παραγωγή χρωματικού δοκιμίου
- Έλεγχος ψηφιακών αρχείων pdf – (Συστήματα preflight)
- Επιραστέρωση, συστήματα εξόδου CTP, CTF, CTS, έξοδος ψηφιακών δεδομένων εκδοτικού περιεχομένου

Εκτύπωση

Τα πρωτότυπα τα οποία έχουν μεταφερθεί - εγγραφεί στις εκτυπωτικές πλάκες ή κυλίνδρους εκτυπώνονται με τη χρήση των μηχανών στο εκτυπωτικό υπόστρωμα με μια από τις ακόλουθες κύριες μεθόδους βιομηχανικής εκτύπωσης οι οποίες αναφέρονται συνοπτικά κατωτέρω:

- Όφσεντ - Λιθογραφία
- Βαθυτυπία
- Φλεξογραφία
- Μεταξοτυπία
- Ψηφιακή Εκτύπωση
- Εκτύπωση Ταμπόν
- Λειτουργική εκτύπωση
- Τρισδιάστατη εκτύπωση
- Τυπωμένα ηλεκτρονικά

Μετεκτύπωση-Περάτωση

Στο μετεκτυπωτικό στάδιο τα τυπωμένα φύλλα ή ρόλοι, μετατρέπονται σε διαμορφωμένα-ολοκληρωμένα έντυπα κάθε είδους. Οι μετεκτυπωτικές διαδικασίες είναι συνοπτικά οι εξής:

- Βιβλιοδεσία (βιομηχανική-παραδοσιακή-καλλιτεχνική)
- Κυτιοποιία
- Επεξεργασία χάρτου - χαρτονιού και λοιπών εκτυπωτικών και μη υποστρωμάτων
- Ειδικές εργασίες γραφικών τεχνών (Λαμινάρισμα, Επίστρωση βερνικιού, Χρυσοτυπία, Γκοφράρισμα, Αναγλυφοτυπία, κλπ.)

Συσκευασία

- Σχεδιασμός συσκευασίας – Εύκαμπτη, άκαμπτη - συμπαγής συσκευασία, ετικέτα, stands & σχεδιασμός ΠΟΣ (Point of Sale)
- Υλικά, μελάνια και εκτυπωτικά υποστρώματα
- Ειδικά προεκτυπωτικά συστήματα διαχείρισης ψηφιακών αρχείων για την παραγωγή συσκευασιών
- Επεξεργασία και διαμόρφωση ψηφιακών αρχείων για τις εκτυπωτικές πλάκες – κυλίνδρους των εκτυπώσεων συσκευασίας
- Προσδιορισμός, πιστοποίηση και επεξεργασία χρώματος στη συσκευασία
- Εκτυπώσεις, περατώσεις-φινίρισμα συσκευασιών
- Επισήμανση, εκτύπωση και αποτύπωση κωδικών, συστήματα αποθήκευσης και μεταφοράς για την εφοδιαστική αλυσίδα.
- Αειφορία, προστασία περιβάλλοντος κυκλική οικονομία

2.2 Απασχόληση, προσφορά και ζήτηση θέσεων εργασίας, πεδία εργασίας των αποφοίτων

Το περιεχόμενο και ο τίτλος σπουδών του νέου Τμήματος έχουν απόλυτη συνάφεια και ουσιαστικό αντίκρουσμα σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας όπως αποδεικνύουν τα δεδομένα και τα στοιχεία από την απασχόληση και τις θέσεις εργασίας των πτυχιούχων τεχνολογίας γραφικών τεχνών τα τελευταία 44 χρόνια. Οι πρώτοι Πτυχιούχοι του Τμήματος Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών αποφοίτησαν το 1977. Έκτοτε έχουν αποφοιτήσει περί τους 2400 πτυχιούχοι οι οποίοι στελεχώνουν το σύνολο του ελληνικού κλάδου και της βιομηχανίας των εκδόσεων, εκτυπώσεων και της παραγωγής και έρευνας συσκευασίας.

Στους κλάδους γραφικών τεχνών και συσκευασίας εργάζονται σε απόλυτως συναφείς με τα μαθήματα και το πτυχίο θέσεις εργασίας περί τους 2000 από τους 2400 Πτυχιούχους Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών (1977-2018), σε θέσεις εργασίας με απόλυτη σχέση με το πρόγραμμα σπουδών και το πτυχίο της Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών. Το ποσοστό εργασίας και απασχόλησης σε θέσεις με αντίκρουσμα με το πτυχίο σπουδών, βρίσκεται σε πολύ υψηλό ποσοστό.

Ειδικότερα, με βάση αξιόπιστα στοιχεία και μελέτες της Πανελλήνιας Ένωσης Πτυχιούχων Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών (HELGRAMED):

- Περί το 80-85% των πτυχιούχων εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα, ενώ το υπόλοιπο 15-20% στο δημόσιο τομέα (συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης).

- Οι πτυχιούχοι στελεχώνουν την τεχνική, επαγγελματική και μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση (IEK) όπου διδάσκονται οι γραφικές και εφαρμοσμένες τέχνες και επιλεγμένα αντικείμενα σχεδιασμού και παραγωγής συσκευασίας.
- Περί τους 400 πτυχιούχοι ίδρυσαν δικές τους επιχειρήσεις ή εργάζονται ως αυτοαπασχολούμενοι.
- Στον δημόσιο τομέα, οι πτυχιούχοι στελεχώνουν τις δημόσιες υπηρεσίες και μονάδες παραγωγής εντύπων όπως το Εθνικό Τυπογραφείο, το Τυπογραφείο του Ελληνικού Στρατού και το Ίδρυμα Τραπεζογραμματίων και Αξιών της Τράπεζας της Ελλάδος – ΙΕΤΑ), καθώς και τμήματα-διευθύνσεις σχεδιασμού και παραγωγής εντύπων και μέσων οπτικής επικοινωνίας (περί τους 150 πτυχιούχοι τεχνολογίας γραφικών τεχνών).

Από τα στοιχεία του γραφείου εργασίας της HELGRAMED, προκύπτει ότι ετησίως δημιουργούνται περί τις **50-60 νέες θέσεις εργασίας** στα αντικείμενα εργασίας των κλάδων των γραφικών τεχνών, των εκτυπώσεων και της συσκευασίας. Οι θέσεις εργασίας είναι υψηλού επιπέδου στη βιομηχανία (σχεδιασμός, παραγωγή και έρευνα) των γραφικών τεχνών, εκτυπώσεων, εκδόσεων, εντύπων και ηλεκτρονικών και της συσκευασίας, και προκύπτει αναγκαιότητα στελέχωσης σε ιδιαίτερα σύγχρονα πεδία. Πρέπει να σημειωθεί ότι η δημιουργία θέσεων εργασίας δεν μειώθηκε ούτε στην διάρκεια της οικονομικής κρίσης, ούτε και την περίοδο των συνθηκών που επικράτησαν με τον κορονοϊό.

2.3 Προσδοκώμενα ακαδημαϊκά και επαγγελματικά προσόντα

Οι πτυχιούχοι του νέου Τμήματος έχουν τα κατωτέρω ακαδημαϊκά και επαγγελματικά προσόντα:

Οι πτυχιούχοι Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας, απασχολούνται στους τομείς και κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας που θεραπεύουν την επιστήμη και τεχνολογία γραφικών τεχνών και τα πεδία των εκτυπώσεων, εκδόσεων, τύπου, βιβλίου, της τυπογραφίας, του ευρύτερου κλάδου της συσκευασίας, των εντύπων και ηλεκτρονικών μέσων οπτικής επικοινωνίας. Εξ ορισμού και με βάση την διάρθρωση των παραγωγικών κλάδων της ελληνικής οικονομίας και την διεθνή εμπειρία, οι Γραφικές Τέχνες και η Συσκευασία, η τεχνολογία, η οργάνωση και η διαχείριση του σχεδιασμού και της παραγωγής των εντύπων και των ηλεκτρονικών μέσων οπτικής επικοινωνίας είναι τα βασικά πεδία εργασίας και απασχόλησης των πτυχιούχων.

Ο Πτυχιούχος του γνωστικού αντικείμενου των Γραφικών Τεχνών και της Συσκευασίας εργάζεται στο ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο του σχεδιασμού, διοίκησης, διαχείρισης και παραγωγής εντύπων και μέσων οπτικής επικοινωνίας, εκτυπώσεων και γραφικών τεχνών και της συσκευασίας. Ειδικότερα, εργάζεται σε θέσεις ευθύνης και υψηλής εξειδίκευσης, σε διοικητικές επιτελικές θέσεις, στην επιμέλεια σχεδιασμού και παραγωγής εντύπων, στην προεκτύπωση και τις εκτυπώσεις, στην επιμέλεια εκδόσεων, στη διαχείριση παραγωγής εντύπων, στον ποιοτικό έλεγχο, στην ειδική κοστολόγηση, οργάνωση και προγραμματισμό παραγωγής, στο μάρκετινγκ και στις πωλήσεις εντύπων και μέσων οπτικής επικοινωνίας, στη διαχείριση προμηθευτών συνεργατών και πελατών, σε αντιπροσωπείες μηχανών και εξοπλισμού, στην διαχείριση δικτύων γραφικών τεχνών, στην χρωματική διαχείριση, την διαχείριση, διόρθωση και

μορφοποίηση ψηφιακών αρχείων, στον ολιστικό σχεδιασμό, το χρώμα, τα υλικά και τις εκτυπώσεις συσκευασίας και ως τεχνικός ασφαλείας.

Ο Πτυχιούχος του τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας, διαθέτει γνώσεις στο ευρύτερο πεδίο των γραφικών τεχνών και της τεχνολογίας των media με απόλυτη συνάρτηση του περιεχομένου και του προγράμματος σπουδών με ουσιαστικό αντίκρισμα σε συγκεκριμένες θέσεις εργασίας στην βιομηχανία, στην εκπαίδευση και σε μελετητικό - ερευνητικό έργο σε σημαντικότερους κλάδους της ελληνικής βιομηχανίας και παραγωγής (Εκδόσεις, Εκτυπώσεις, Συσκευασία, Τύπος).

2.4 Σχέση και σύγκριση με άλλα εθνικά και διεθνή προγράμματα σπουδών στο ίδιο επιστημονικό πεδίο

Στην Ελληνική ανώτατη εκπαίδευση δεν υπάρχει άλλο τμήμα με αυτό το γνωστικό αντικείμενο. Αντίθετα, παγκοσμίως υπάρχουν περί τα 190 Τμήματα Γραφικών Τεχνών (Graphic Communication, Printing, Print-Media Technology), όπως προκύπτει από στοιχεία του Διεθνούς Κύκλου Πανεπιστημίων Γραφικών Τεχνών - IC- International Circle of Educational Institutes of Graphic-Media Technology and Management.

2.4.1 Με βάση τις σύγχρονες εξελίξεις της επιστήμης

Το νέο Τμήμα θεραπεύει τα γνωστικά αντικείμενα των γραφικών τεχνών, εκτυπώσεων και συσκευασίας, τα οποία έχουν ως κύρια χαρακτηριστικά την σύνθετη επιχειρηματική δραστηριότητα σε καινοτομικά - σύγχρονα πεδία, και την ραγδαία εξελισσόμενη επιστημονική και εφαρμοσμένη έρευνα. Ιδιαίτερα σημαντικό πλεονέκτημα είναι η απουσία άλλου τμήματος στην Ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση.

2.4.2 Με βάση τον υφιστάμενο ακαδημαϊκό χάρτη στην Ελλάδα

Το νέο Τμήμα έρχεται να καλύψει ένα πραγματικό κενό στην Ελληνική Τριτοβάθμια εκπαίδευση, τόσο στο πεδίο της διδασκαλίας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, όσο και στο πεδίο της ανάπτυξης οργανωμένης επιστημονικής και εφαρμοσμένης έρευνας, σε συνέργειες και συνεργασίες με τους φορείς του κλάδου και με το υφιστάμενο ερευνητικό εργαστήριο Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών και Οπτικής Επικοινωνίας του ΠΑΔΑ.

Συνεπώς, η μοναδικότητα του Τμήματος προσθέτει νέα δυναμικά και εξελισσόμενα γνωστικά αντικείμενα και μαθήματα με το πρόγραμμα σπουδών στην Ανώτατη εκπαίδευση με πολλά από τα μαθήματα να μη διδάσκονται πουθενά αλλού.

Η δυναμική του Τμήματος οδηγεί σε ενδυνάμωση της Ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα διαμορφώνοντας ιδιαίτερα θετικά δεδομένα για τον ακαδημαϊκό χάρτη στα επιστημονικά πεδία που θεραπεύει το Τμήμα. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι το χαρακτηριστικό της πλήρους συνάφειας του προγράμματος σπουδών και του πτυχίου με συγκροτημένους κλάδους της βιομηχανίας και της επιχειρηματικής δραστηριότητας στη χώρα, καθώς επίσης και στην συμβολή σε σύγχρονα πεδία έρευνας.

Το νέο τμήμα έρχεται να αλλάξει έστω και συμβολικά, την υφιστάμενη κατάσταση της αναντιστοιχίας των προγραμμάτων σπουδών και των πτυχίων πλήθους τμημάτων των ΑΕΙ, με την αγορά εργασίας και κλάδους της επιχειρηματικής δραστηριότητας που οδηγεί πολύ μεγάλο

αριθμό πτυχιούχων ΑΕΙ στην ανεργία, στην ετεροαπασχόληση και σε σημαντική καθυστέρηση ένταξης στην αγορά εργασίας, συμβάλλοντας στην μετανάστευση μεγάλου αριθμού πτυχιούχων ΑΕΙ στο εξωτερικό, όπως προκύπτει από αρκετές σχετικές έρευνες (για παράδειγμα η πρόσφατη μελέτη European Working Conditions Survey και δημοσιεύματα στον Ελληνικό τύπο).

3. Θεμελίωση της αναγκαιότητας και βιωσιμότητας του νέου Τμήματος

3.1 Αναγκαιότητα Ίδρυσης Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας στη Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του ΠΑΔΑ

Η αναγκαιότητα και η βιωσιμότητα της Ίδρυσης Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας τεκμηριώνεται καθώς έχει διαπιστωθεί:

α. Η απουσία έστω και ενός αυτοδύναμου Τμήματος στα Επιστημονικά πεδία των Γραφικών, Εκτυπώσεων και Συσκευασίας στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Χώρας μετά και την συγχώνευσή του Τμήματος Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών με το Τμήμα Γραφιστικής που θεραπεύει άλλο αντικείμενο (καλλιτεχνικό).

β. Η ανάγκη Στελέχωσης της Ελληνικής Βιομηχανίας και των προηγμένων ερευνητικών πεδίων των Γραφικών Τεχνών, Εκτυπώσεων και της Συσκευασίας από ικανούς Επιστήμονες - Μηχανικούς Παραγωγής Ανώτατης Εκπαίδευσης, που να είναι σε θέση να εφαρμόσουν νέες μεθόδους, νέα υλικά, και τεχνολογίες της παραγωγής στις αντίστοιχες ιδιωτικές και κρατικές βιομηχανικές μονάδες.

Ο κλάδος της παραγωγής των γραφικών τεχνών δείχνει να ανθίσταται στην οικονομική ύφεση των τελευταίων ετών με την συσκευασία να σημειώνει αύξηση παραγωγής καθώς αποτελεί τον κλάδο με τον οποίο η Ελληνική Πρωτογενής και Δευτερογενής Παραγωγή μπορεί να καταστεί ανταγωνιστική στις Ευρωπαϊκές και Διεθνείς αγορές.

Η δυναμική των κλάδων των Γραφικών Τεχνών και της Συσκευασίας καταγράφεται σε όλες τις κλαδικές και οικονομικές μελέτες. Η μελέτη της ICAP (2014) συγκαταλέγει τον τομέα της Χάρτινης Συσκευασίας μεταξύ των 40 κορυφαίων κλάδων της Ελληνικής Οικονομίας ενώ οι περισσότεροι εκ των κλάδων της μελέτης αυτής σχετίζονται άμεσα με την τυποποίηση καταναλωτικών προϊόντων και την Συσκευασία. Σε πλήρη συμφωνία με τα παραπάνω είναι και η κλαδική μελέτη του Συνδέσμου Βιομηχανιών Παραγωγής Υλικών και Συσκευασίας (ΣΥΒΙΠΥΣ) με τίτλο: Η χαρτογράφηση του κλάδου της Συσκευασίας (2013 - 2014).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (2014) ο Δείκτης Κύκλου Εργασιών των Βιομηχανιών Χαρτιού και Προϊόντων από Χαρτί και Εκτυπώσεων και Αναπαραγωγής Προεγγεγραμμένων Μέσων αθροίζεται στο 3,0% του Δείκτη των Μεταποιητικών Βιομηχανιών της Χώρας ποσοστό πολύ σημαντικό από μόνο του ενώ παράλληλα ο κύκλος εργασιών του κλάδου της συσκευασίας επηρεάζει έντονα τη λειτουργία μεγάλου πλήθους εμπορικών και βιομηχανικών επιχειρήσεων. Η παγκόσμια βιομηχανία της παραγωγής υλικών Συσκευασίας αναπτύσσεται συνεχώς με ετήσιο ρυθμό αύξησης περί το 3.5% και αναμένεται να φθάσει το 1 τρις Δολάρια ΗΠΑ το 2022 (Πηγή: SmithersPira).

γ. Η παραγωγή των Γραφικών Τεχνών διασφαλίζει την Πνευματική και Πολιτιστική Κληρονομιά μέσω της ενίσχυσης της Ελληνικής Παραγωγής του Βιβλίου από υψηλής στάθμης εξειδικευμένα στελέχη στον εκδοτικό τομέα - και ειδικότερα στην εκδοτική διαδικασία εντύπων και ηλεκτρονικών μέσων. Σύμφωνα με την γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (CCMI/092 - Οι εξελίξεις στον κλάδο των εκδόσεων) του 2012 "ο εκδοτικός κλάδος –η μεγαλύτερη πολιτιστική βιομηχανία στην Ευρώπη– διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην οικονομική, κοινωνική, πολιτική, δεοντολογική, εκπαιδευτική, καλλιτεχνική και επιστημονική ανάπτυξη της Ευρώπης" ενώ "Ο θετικός αντίκτυπος της ανάγνωσης στην κοινωνία επισημαίνεται από τον ΟΟΣΑ ως ο καλύτερος δείκτης των ευκαιριών ζωής ενός παιδιού".

δ. Η αναγκαιότητα ίδρυσης ενός Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας στην Ανώτατη Εκπαίδευση της Χώρας είναι επιβεβλημένη καθώς το συγχωνευμένο Τμήμα Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας δεν μπορεί να καλύψει με σαφήνεια και επάρκεια το αντικείμενο της παραγωγής των Γραφικών Τεχνών καθώς οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που απαιτούνται από τον κλάδο των Γραφικών Τεχνών και της Συσκευασίας κάθε άλλο παρά καλλιτεχνικές είναι.

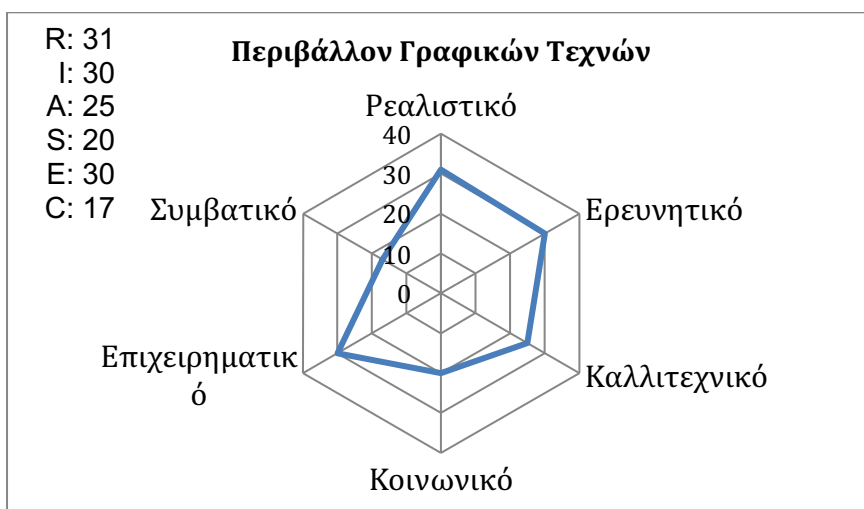
Η διερεύνηση των δεξιοτήτων που απαιτούνται στον κλάδο έχουν αποτυπωθεί με σαφήνεια στην μελέτη που έχει υλοποιηθεί από τους φορείς Intergraf, Uni Europa Graphical και EGIN (Future Skills in the Graphical Industry, Identifying and promoting best practices in Europe, 2014) με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και εμφανίζονται στο Σχήμα 1.

Σχήμα 1. Οι απαιτούμενες δεξιότητες ενός εργαζομένου στην Ευρωπαϊκή βιομηχανία των Γραφικών Τεχνών.
 Πηγή: Future Skills in the Graphical Industry, Identifying and promoting best practices in Europe, 2014

Το ίδιο το περιβάλλον της βιομηχανίας των Γραφικών Τεχνών στην Ελλάδα έχει προσδιοριστεί σύμφωνα με την τυπολογία του Holland από εξειδικευμένη ομάδα στάθμισης (stakegroup) η οποία απαντά στο ερώτημα: «Ποια πιστεύετε ότι είναι (ή θα είναι μέσα στα επόμενα 10 χρόνια) τα χαρακτηριστικά του εργασιακού περιβάλλοντος των Γραφικών Τεχνών;» (Τσιγώνιας, 2013). Τα συνοπτικά αποτελέσματα αποτυπώνονται στο Σχήμα 2, ενώ το Επαγγελματικό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από τον τριγράμματο κωδικό RIE, πράγμα που σημαίνει ότι το περιβάλλον είναι κυρίαρχα πρακτικό, ερευνητικό και επιχειρηματικό. Σύμφωνα με την επικρατέστερη θεωρία ανάπτυξης της επαγγελματικής προσωπικότητας του ατόμου (αυτή του John Holland) οι καλλιτεχνικές δεξιότητες δεν θα βοηθούσαν ιδιαίτερα το άτομο, σε ένα τέτοιου είδους

περιβάλλον, ενώ αντίθετα οι χρησιμότερες δεξιότητες θα ήταν οι πρακτικές, οι ερευνητικές και οι επιχειρηματικές.

Σχήμα 2. Τα χαρακτηριστικά του Επαγγελματικού Περιβάλλοντος της Βιομηχανίας των Γραφικών Τεχνών, Πηγή: Τσιγώνιας, 2013

ε. Η αυτοδύναμη ύπαρξη ενός τμήματος το γνωστικό πεδίο του οποίου περιλαμβάνει το αντικείμενο της Συσκευασίας είναι απαραίτητη αφού ο Βιομηχανικός κλάδος της Συσκευασίας είναι ένας μεταποιητικός κλάδος που συνδέεται άμεσα με όλους του λοιπούς κλάδους της εγχώριας παραγωγής και το Διεθνές εμπόριο. Μάλιστα σε συνθήκες παγκόσμιας υγειονομικής κρίσης λόγω του COVID-19 ο μεταποιητικός αυτός κλάδος έδειξε σημαντική αντίσταση σε όλους τους δείκτες, ιδιαίτερα στον τομέα των φαρμακευτικών προϊόντων και των τροφίμων - ποτών αλλά και στο πεδίο της συσκευασίας δεμάτων και ταχυδρομικών αποστολών.

3.2 Βιωσιμότητα Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας του ΠΑΔΑ

Για να επιτευχθεί η βιωσιμότητα του Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας της ΣΕΤκΠ θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή όλοι οι παρακάτω μηχανισμοί στήριξης του Τμήματος:

α. Λειτουργία του νέου Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας με νέο πρόγραμμα σπουδών (Επιπέδου 6 - EQF) ανταγωνιστικού και σύγχρονου, εναρμονισμένου με τις ανάγκες του κλάδου των Γραφικών Τεχνών και της Συσκευασίας στην Ελληνική και την Ευρωπαϊκή πραγματικότητα.

β. Οργάνωση 3 Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Επιπέδου 7 - EQF) προκειμένου αφενός να καλυφθούν τα λειτουργικά έξοδα του τμήματος και αφετέρου να επιτευχθεί η διασύνδεσή του με τους παραγωγικούς και ερευνητικούς φορείς της χώρας. Τα αντικείμενα των μεταπτυχιακών αυτών σπουδών θα συνδέονται άμεσα με τις ανάγκες της Ελληνικής Παραγωγής και βιομηχανίας και είναι:

MBA στην Διοίκηση - Διαχείριση Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας,
MSc στην Συσκευασία και
MSc στις Έντυπες και Ηλεκτρονικές Εκδόσεις.

Εκ των τριών ως άνω μεταπτυχιακών προγραμμάτων, έτοιμο είναι το πρώτο, το οποίο παρουσιάζεται στην μελέτη σκοπιμότητας, με επεξεργασμένο πρόγραμμα σπουδών, σύμφωνα με

τις σύγχρονες απαιτήσεις του επιχειρηματικού και επιστημονικού πεδίου της διοίκησης και διαχείρισης των γραφικών τεχνών και της συσκευασίας. Το μεταπτυχιακό αυτό πρόγραμμα μπορεί να αναπτυχθεί για διδασκαλία στην Αγγλική γλώσσα. Τα άλλα δύο μεταπτυχιακά προγράμματα θα λειτουργήσουν όταν εξετασθούν πιο αναλυτικά οι προϋποθέσεις για την επιτυχή διεξαγωγή τους.

Απαραίτητη είναι η προσέλκυση μεταπτυχιακών φοιτητών από διάφορους παρεμφερείς και συνεργαζόμενους κλάδους προκειμένου να εξασφαλίζονται τα λειτουργικά έξοδα των προγραμμάτων αυτών, να διευρύνονται οι συνεργασίες και να υλοποιούνται οι ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος με την μεγαλύτερη δυνατή απόδοση. Υπάρχει η δυνατότητα της οργάνωσης των Μεταπτυχιακών προγραμμάτων είτε στην Αγγλική γλώσσα, είτε εξ αποστάσεως είτε και με συνδυασμό των ανωτέρω.

γ. Οργάνωση Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών Διδακτορικού Επιπέδου (Επιπέδου 8 - EQF). Σήμερα στην κατεύθυνση Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών υλοποιούνται 11 Διδακτορικές Διατριβές (και έχουν υποβληθεί άλλες 2 αιτήσεις) οι οποίες αποτελούν την αιχμή της ανάπτυξης ερευνητικής δραστηριότητας του τμήματος. Στα πλαίσια της λειτουργίας του θεσμοθετημένου ερευνητικού εργαστηρίου Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών και Μέσων Οπτικής Επικοινωνίας οι Υποψήφιοι Διδάκτορες του υπό ίδρυση Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας θα είναι σε θέση να θέσουν υψηλούς στόχους με την ανάπτυξη συνεργασιών τόσο εντός όσο και εκτός του Τμήματος.

δ. Διαρκής Επιμόρφωση των Αποφοίτων του υπό ίδρυση Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας και του κατηρημένου Τμήματος Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών των ΤΕΙ μέσω προγραμμάτων Erasmus+ κλπ.

ε. Συνεργασία με το μηχανισμό διασύνδεσης με την αγορά εργασίας μέσω της Πανελλήνιας Ένωσης Πτυχιούχων Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών (HELGRAMED) για τις δράσεις Πρακτικής Άσκησης των σπουδαστών της υφιστάμενης Κατεύθυνσης Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών αλλά και την καλύτερη και πιο αποτελεσματική επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του υπό ίδρυση Τμήματος.

Με βάση την πρόδηλη ανάπτυξη των κλάδων γραφικών τεχνών και συσκευασίας αλλά και την αναπτυσσόμενη επιστημονική έρευνα, οι προοπτικές του νέου Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας είναι πολύ καλές έως εξαιρετικές. Το νέο Τμήμα μπορεί να εξασφαλίζει τόσο την εργασία και απασχόληση των αποφοίτων όσο και την συμμετοχή τους στο επιστημονικό γίνεσθαι. Σε ότι αφορά την εργασία των αποφοίτων, αν και σε συνθήκες κρίσης, η ελληνική βιομηχανία των γραφικών τεχνών και συσκευασίας και ειδικότερα οι τομείς των εκτυπώσεων, των συστημάτων διαχείρισης εντύπων και ηλεκτρονικών εκδόσεων και οι τομείς των υλικών και εκτυπωτικών υποστρωμάτων και η παραγωγή συσκευασίας, προσφέρουν θέσεις εργασίας με απόλυτη συνάφεια με το περιεχόμενο σπουδών του νέου Τμήματος.

στ. Συμμετοχή του Τμήματος σε κάθε εξωστρεφή δράση (συνέδρια, εκθέσεις, επισκέψεις σε βιομηχανίες, προβολή στον κλαδικό και ημερήσιο τύπο). Δημιουργία αποθεματικού για την εξυπηρέτηση των αναγκών δημοσιότητας.

ζ. Πλήρης Εκμετάλλευση του Ερευνητικού Εργαστηρίου Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών και Μέσων Οπτικής Επικοινωνίας του Τμήματος με κάθε τρόπο - ενδεικτικά: Συμμετοχή σε ερευνητικά Έργα και Προγράμματα.

Πιστοποίηση του Εργαστηρίου Εκτυπώσεων, Χρώματος και Συσκευασίας ώστε να μπορεί να παρέχει υπηρεσίες σε Κρατικούς και Ιδιωτικούς φορείς.

η. Η βιωσιμότητα του νέου Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας ενισχύεται από το γεγονός ότι υπάρχει ακόμα ένας ικανός αριθμός μελών ΕΠ του πρώην Τμήματος Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών (νυν κατεύθυνση Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών) που θα στελεχώσουν το νέο Τμήμα και να συμβάλλουν στην οργάνωση του (1 Καθηγητής, 3 Αναπληρώτριες Καθηγήτριες, 1 νεοεκλεγείς Επίκουρος Καθηγητής, 4 Λέκτορες Εφαρμογών, 1 μέλος ΕΔΙΠ). Οι ενδεχόμενες ελλείψεις προσωπικού θα μπορούσαν εύκολα να καλυφθούν από μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος που υπηρετούν σε άλλα Τμήματα και έχουν γνωστικά αντικείμενα μαθημάτων γενικής υποδομής (πληροφορικής, οικονομικών, φυσικής, μαθηματικών, επιστημών των μηχανικών κλπ). Επιπλέον υπάρχει δυνατότητα κάλυψης των αντικειμένων αυτών με νέο προσωπικό οι θέσεις του οποίου θα πρέπει να καλυφθούν λόγω της πρόσφατης κένωσης των θέσεων αυτών.

θ. Η βιωσιμότητα του τμήματος μπορεί σε μεγάλο βαθμό να επιτευχθεί μέσω της οργανωμένης έρευνας που ήδη διεξάγεται από τα μέλη ΔΕΠ της Κατεύθυνσης Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών και τους Υποψηφίους Διδάκτορες που ήδη διεξάγουν την έρευνά τους (11 Υπ. Διδάκτορες) στην Κατεύθυνση. Σε αυτούς τους Υπ. Διδάκτορες καθώς και σε αυτούς που θα προστεθούν τα προσεχή έτη θα στηρίξει κυρίως το τμήμα την άντληση του προσωπικού για την κάλυψη των κενών θέσεων που θα προκύψουν τα επόμενα χρόνια.

Αναφορικά με την έρευνα, εδώ και δεκαετίες αναπτύσσεται συνεχής επιστημονική δραστηριότητα στα πλαίσια της λειτουργίας του Τμήματος Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών με την ενεργό συμμετοχή και τις συνεργασίες με τους διεθνείς ερευνητικούς οργανισμούς του κλάδου. Η δραστηριότητα αφορά διεθνή ερευνητικά έργα, τα προγράμματα Erasmus και Erasmus+, τη συμμετοχή μελών Δ.Ε.Π., απόφοιτων, πτυχιούχων και φοιτητών σε ερευνητικές ομάδες και δίκτυα όπου αναπτύσσεται και εξελίσσεται συνεχώς η έρευνα στις Γραφικές Τέχνες και τη Συσκευασία. Αφορά επίσης τη διοργάνωση και συμμετοχή σε σεμινάρια, εκδηλώσεις, εκθέσεις, συνέδρια και ημερίδες.

Η έρευνα του Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας θα διεξαχθεί κυρίως μέσω του θεσμοθετημένου ερευνητικού εργαστηρίου Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών και Μέσων Οπτικής Επικοινωνίας - GRAPHMEDLAB, που λειτουργεί σήμερα στην Κατεύθυνση Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ενώ θα αξιοποιηθούν παράλληλα όλες οι συνεργασίες που έχουν μέχρι σήμερα αναπτύξει τα μέλη ΔΕΠ της Κατεύθυνσης με Επιστημονικούς και Ερευνητικούς φορείς και άλλα Τμήματα του ΠΑΔΑ. Ενδεικτικά αναφέρονται οι συνεργασίες με την Πανελλήνια Ένωση Πτυχιούχων Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών, το Ινστιτούτο Έρευνας, Ανάπτυξης και Μηχανικής Γραφικών Τεχνών, τις Ερευνητικές μονάδες του Ινστιτούτου Νανοεπιστήμης και Νανοτεχνολογίας του ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος, τα Τμήματα της Σχολής Μηχανικών του ΠΑΔΑ με τα οποία τα μέλη ΔΕΠ της κατεύθυνσης Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών αναπτύσσουν στενές συνεργασίες.

Υποστήριξη φορέων για την ίδρυση του νέου Τμήματος

Την ίδρυση του τμήματος προτείνουν και υποστηρίζουν οι κάτωθι φορείς:

- HELGRAMED - Πανελλήνια Ένωση Πτυχιούχων Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών
- ΣΕΜΕΕ - Σύνδεσμος Εκτυπωτικών Μέσων Επικοινωνίας Ελλάδος

- ΕΛΣΕΤ - Ελληνικός Σύνδεσμος Ετικετοποιών
- ΣΥΒΙΠΥΣ - Σύνδεσμος Βιομηχανιών Παραγωγής Υλικών Συσκευασίας
- FESPA HELLAS ASSOCIATION. Εθνικός εκπρόσωπος του διεθνούς οργανισμού Μεταξοτυπίας και ψηφιακής εκτύπωσης FESPA.
- Βιοτεχνικό επιμελητήριο Πειραιά, Ένωση Ιδιοκτητών Τυπογραφείων και Επιχειρήσεων Γραφικών Τεχνών Αττικής
- Οι διοργανωτές της ελληνικής έκθεσης γραφικών τεχνών έκθεσης γραφικών τεχνών GRAPHICA www.graphicaexpo.gr
- Οι διοργανωτές της ελληνικής έκθεσης για την Συσκευασία, <http://syskevasia-expo.gr/>

Ο ειδικός Τύπος των γραφικών τεχνών και της συσκευασίας:

- Πόρταλ Γραφικών Τεχνών www.graphicarts.gr
- Εφημερίδα η ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑ
- Ηλεκτρονικό περιοδικό CMYKMAG
- Ηλεκτρονική πλατφόρμα γραφικών τεχνών www.graphicanews.gr
- Ηλεκτρονικό περιοδικό gaonline.gr (graphic arts online)
- Περιοδικό Συσκευασίας «Allpack»
- Ηλεκτρονική πλατφόρμα γραφικών τεχνών GRARTIST (<https://www.grartist.gr/>)

Την ίδρυση του νέου τμήματος στηρίζουν οι Διεθνείς ερευνητικοί οργανισμοί:

- **IARIGAI** - The International Association of Research Organizations for the Information, Media and **Graphic Arts** Industries (www.iarigai.com/)
- **ICINTERNATIONAL CIRCLE OF EDUCATIONAL INSTITUTES FOR GRAPHIC ARTS-MEDIA TECHNOLOGY AND MANAGEMENT**
- **INTERGRAF** - EUROPEAN FEDERATION FOR PRINT AND MEDIA COMMUNICATION
- **GCEA**- THE GRAPHIC COMMUNICATIONS EDUCATORS ASSOCIATION
- **EGIN** - European Graphic Media Industry Network
- **The Scientific and Technical Society of Press Workers of Russia Federation**

Οι υποδομές, το ανθρώπινο δυναμικό και τα λοιπά χαρακτηριστικά που θεμελιώνουν την βιωσιμότητα του νέου Τμήματος, αναλύονται κατωτέρω:

3.3 Ανθρώπινο δυναμικό

Στο Τμήμα θα ανήκουν τουλάχιστον τα 9 υπηρετούντα μέλη ΔΕΠ του Τομέα Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας του Τμήματος Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας-Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής:

Μέλη ΔΕΠ

- **Δρ. Αναστάσιος Πολίτης, Καθηγητής,**” Διοίκηση και Διαχείριση Γραφικών Τεχνών
- **Δρ. Χρυσούλα Γάτσου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια,** “Σχεδιασμός και Διαχείριση Διεπιφάνειας Ηλεκτρονικών Μέσων Οπτικής Επικοινωνίας - Ψηφιακή Προεκτύπωση”

- **Δρ. Σταματίνα Θεοχάρη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, “Επεξεργασία επιφανειών, Χρωστικές, Εκτυπωτικά Μελάνια”**
- **Δρ. Βασιλική Μπέλεση, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια “Υλικά Γραφικών Τεχνών και Υλικά Τεχνολογιών Περιβάλλοντος”**
- **Μαριάνθη Κολιομάρου, Λέκτορας Εφαρμογών, “Τεχνολογίες Premedia (Προεκτύπωση)- Ψηφιακό Μοντάζ. Συστήματα Ποιοτικού Ελέγχου και Πρότυπα Γραφικών Τεχνών”**
- **Φιλίππα Αθυμαρίτου, Λέκτορας Εφαρμογών, “ Βιβλιοδεσία και Συστήματα Περαιτώσεων-Συσκευασίας”**
- **Ουρανία Ευσταθιάδου, Λέκτορας Εφαρμογών, “Ψηφιακή Εικόνα – Πολυμέσα”**
- **Αντιγόνη Καραμάνη, Λέκτορας Εφαρμογών, “Χρωματική Διαχείριση – Τεχνολογίες Premedia (Προεκτύπωση) ”**
- **Δρ. Μάριος Τσιγώνιας, Επίκουρος καθηγητής – “Τεχνολογία Εκτυπώσεων”(Έχει εκλεγεί σε θέση Επίκουρου Καθηγητή, αναμένεται η ολοκλήρωση του διορισμού).**

Μέλη ΕΔΙΠ

- **Ευάγγελος Συρίγος**

3.3.1 Ενδεικτικός πίνακας της ανάθεσης μαθημάτων του προγράμματος σπουδών (4.3.1), στα μέλη ΔΕΠ/ΕΔΙΠ

Μέλη ΔΕΠ	Μαθήματα που θα ανατεθούν από το πρόγραμμα σπουδών με βάση το γνωστικό τους αντικείμενο (ενδεικτικά)
Αναστάσιος Πολίτης	Χρώμα Γραφικών Τεχνών – Εκτυπώσεων, Διαχείριση & Προγραμματισμός Παραγωγής Γραφικών Τεχνών& Συσκευασίας, Οικονομική διαχείριση εντύπων και ψηφιακών εκδόσεων, Το σύγχρονο εργοστάσιο - Lean Manufacturing & Industry 4.0.
Χρυσούλα Γάτσου	Τυπογραφία και Τυπογραφικός Σχεδιασμός, Προεκτύπωση και Τεχνολογίες Premedia I, Διαδραστικός Σχεδιασμός (Interaction Design), Εμπειρία Χρήστη – User Experience (UI/UX). Cross media Publishing.
Σταματίνα Θεοχάρη	Χημεία Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας, Μελάνια και επικαλυπτικά εκτυπώσεων, Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας.
Βασιλική Μπέλεση	Εκτυπωτικά υποστρώματα, Τεχνολογία Υλικών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας, Αειφορία και Προστασία Περιβάλλοντος στις Γραφικές Τέχνες και στη Συσκευασία.
Φιλίππα Αθυμαρίτου	Θεωρία και μεθοδολογία σχεδίασης – Σχέδιο, Βιβλιοδεσία και συστήματα περατώσεων, Σχεδιασμός Διαδικτυακών Εκδόσεων & Εφαρμογών, Οργάνωση και Διάταξη Εγκαταστάσεων και Ασφάλεια στους χώρους εργασίας.
Ουρανία Ευσταθιάδου	Επεξεργασία Ψηφιακής Εικόνας I, Επεξεργασία Ψηφιακής Εικόνας II, Διαδραστικά μέσα, Προγραμματιστικές εφαρμογές εκδοτικού περιεχομένου.
Μαριάνθη Κολιομάρου	Οπτική Επικοινωνία, Προεκτύπωση και τεχνολογίες Premedia II - Ψηφιακό Μοντάζ, Ποιοτικός έλεγχος & πρότυπα Γραφικών Τεχνών & Συσκευασίας.

Αντιγόνη Καραμάνη	Εισαγωγή στις Επιστήμες Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας, Διαχείριση χρώματος - Color management, Επαυξημένη Πραγματικότητα (AR) και Διαδίκτυο των πραγμάτων (IoT), Ψηφιακές Εκτυπώσεις, VDP-Variable Data Printing & Print. on Demand.
Μάριος Τσιγώνιας	Βαθυτυπία και Φλεξογραφία, Λιθογραφία – Offset, Μεταξοτυπία II Ολιστικός Σχεδιασμός Συσκευασίας, Διαδραστική Συσκευασία.
Ευάγγελος Συρίγος	Εκδόσεις και εκδοτικά συστήματα, Συστήματα Ηλεκτρονικής Δικτύωσης, Συσκευασία - Καταναλωτής και Μάρκα (brand).

3.3.2 Ενδεικτικός πίνακας Υποψηφίων Διδασκτόρων της Κατεύθυνσης Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών (Με αντικείμενα που αφορούν στα γνωστικά αντικείμενα του νέου Τμήματος Επιστημών Γραφικών και Συσκευασίας)

α.α	Όνοματεπώνυμο Υποψ. Δρος	Θέμα Διδακτορικής Διατριβής	Εκτιμ. έτος ολοκλήρωσης διατριβής
1.	Αθυμαρίτου Φιλίππα	Οι εφαρμογές των Γραφικών Τεχνών στη Σηματοδότηση του Αστικού Χώρου	2022
2.	Γαμπρέλλης Γεώργιος	Μοντέλα Διοίκησης Παραγωγής Γραφικών Τεχνών	2022
3.	Ουρανία Ευσταθιάδου	Χρήση και εξέλιξη των ψηφιακών φίλτρων στις Γραφικές Τέχνες	2022
4.	Καραμάνη Αντιγόνη	Ολιστική Διαχείριση Χρώματος στα Ψηφιακά Μέσα και τις Εκτυπώσεις	2022
5.	Κολιομάρου Μαριάνθη	Η Μετάβαση της Τεχνολογικής Διαδικασίας του Μοντάζ από την Προεκτύπωση στα συστήματα Διαχείρισης Παραγωγής	2022
6.	Ματθαίου Ασημένια	Οι εξελίξεις στην Επιστήμη των Υλικών Γραφικών Τεχνών στα Έντυπα Ασφαλείας	2022
7.	Πεσματζόγλου Αναστασία	Η Εξέλιξη του Ελληνικού Τραπεζογραμματίου κατά την περίοδο 1954-2002.	2022
8.	Τσιγώνιας Αντώνιος	Μελέτη Τεχνικών και Μεθόδων Αναπαραγωγής Έργων Τέχνης με την Μέθοδο της Μεταξοτυπίας	2022
9.	Σταθόπουλος Αθανάσιος	Ιστορία Συσκευασίας Τροφίμων	2024
10.	Γκουντάρα Πηνεπότη	Consumer trends and sustainability A holistic view in packaging design and production.	2024
11.	Σαλογιάννη Θωμαΐς	Επιχειρηματική Ηθική και Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στην Ελληνική Βιομηχανία Εκτυπώσεων	2024

4 από τους παραπάνω Υποψηφίους Διδάκτορες είναι Λέκτορες Εφαρμογών της Κατεύθυνσης Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών και με την λήψη του Διδακτορικού θα γίνει η ακαδημαϊκή τους ολοκλήρωση ώστε να διασφαλιστεί η συνέχεια του υπό ίδρυση Τμήματος.

Από τους υπόλοιπους 7 υποψηφίους Διδάκτορες, τους υποψηφίους Διδάκτορες που θα αναλάβουν Διδακτορία τα προσεχή 4-5 έτη, τους Υποψηφίους Διδάκτορες της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, τους Διδάκτορες και Υποψηφίους Διδάκτορες των Πανεπιστημίων του Εξωτερικού και άλλους μετακλητούς Επιστήμονες από το εξωτερικό θα αντληθεί το προσωπικό που θα στελεχώσει τα μέλη ΔΕΠ του υπό ίδρυση Τμήματος κατά το στάδιο της ανάπτυξής του και σε αντικατάσταση των μελών ΔΕΠ που σταδιακά θα αποχωρούν με συνταξιοδότηση. Υπάρχει δηλαδή ήδη το στελεχιακό δυναμικό που σε βάθος 5ετίας θα μπορέσει να υποστηρίξει την ανάπτυξη του υπό ίδρυση Τμήματος και θα εξασφαλίσει τη συνέχεια αυτού.

3.4 Δυνατότητες χρηματοδότησης

Το Τμήμα Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας θα συνεχίσει να αξιοποιεί τις δυνατότητες χρηματοδότησης που προκύπτουν από δράσεις εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών δικτύων στους τομείς έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας προσελκύνοντας πόρους από:

- Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020 και ΕΣΠΑ 2021-2027
- Ανταγωνιστικά Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Προσκλήσεις για μελέτες και έργα

Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων του νέου Τμήματος, είναι η συνέργεια με το υφιστάμενο Εργαστήριο Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών και Μέσων Οπτικής Επικοινωνίας μέσω του οποίου ήδη αναπτύσσονται δράσεις και συνεργασίες με ερευνητικούς και επαγγελματικούς φορείς και με τη βιομηχανία. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των συνεργειών του εργαστηρίου και του νέου τμήματος, αναπτύσσονται υπηρεσίες διαχείρισης εκδόσεων και εκδοτικών εργασιών, διαχείρισης επιμέλειας και παραγωγής έντυπων κάθε είδους για το ΠΑΔΑ αλλά και άλλους φορείς του Δημοσίου, διεξαγωγής εργαστηριακών ελέγχων, ανάπτυξης προδιαγραφών και προτυποποίησης διαδικασιών για εκδόσεις, έντυπα, και συσκευασίες κάθε είδους για τη βιομηχανία αλλά και ανάπτυξης καινοτομιών με ερευνητικούς φορείς.

3.5 Υποδομές - Διαθέσιμοι πόροι

Οι υποδομές και οι διαθέσιμοι πόροι που θα αξιοποιηθούν στο νέο Τμήμα, είναι αυτές που προέρχονται από την υφιστάμενη Κατεύθυνση της Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών στο τμήμα Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας του ΠΑΔΑ και παρατίθενται κατωτέρω:

3.5.1 Υποδομές Τμήματος

Κτιριακές Υποδομές – Χώροι

Το Τμήμα διαθέτει **δύο αίθουσες διδασκαλίας**

A. **Αίθουσα Προβολών**, εμβαδού 69 τ.μ., με 65 θέσεις και σύστημα προβολής

B. **Αίθουσα Θεωρίας Τεχνολόγων**, εμβαδού 62 τ.μ., με 54 θέσεις, και σύστημα προβολής.

Το Τμήμα διαθέτει επίσης **13 εργαστήρια** που αναλύονται κατωτέρω:

Εργαστηριακοί χώροι και εξοπλισμός εργαστηρίων

Εργαστήριο: **Τυπογραφία – Κ8.002**

Εμβαδόν: 89,00 τ.μ. με 12 θέσεις εργασίας

Είδος	Ποσότητα
Μονοτυπική στοιχειοθετική μηχανή	3
Όρθιο τυπογραφικό πιεστήριο	1
Επίπεδο τυπογραφικό πιεστήριο	3
Επιδαπέδιος φοριαμός τυπογραφικής κάσας με μεταλλικό αναλόγιο	4
Επιτοίχια ερμαριοθήκη βοηθητικών τυπογραφικών εξαρτημάτων	4
Ξύλινη διπλή συρταριέρα τυπογραφικών στοιχείων	1
Επιδαπέδιος φοριαμός αμφίπλευρης διάταξης με τυπογραφικές κάσες και ερμαριοθήκες τυπογραφικών εξαρτημάτων	4
Επιδαπέδια μονάδα φοριαμών με τυπογραφικές κάσες και τυπογραφικά εξαρτήματα	4
Σελιδοθέτης	13
Συνθετήριο χειρός	5
Μεταλλικόστιγμόμετρο	8
Χυτήριο	1

Εργαστήριο: **Εκτυπώσεων – Offset – Κ8.005**

Εμβαδόν: 121,00 τ.μ. με 10 θέσεις εργασίας

Είδος	Ποσότητα	
Αυτόματη μονόχρωμη offset διάστασης 33x48 εκ.	1	Σε λειτουργία
Αυτόματημονόχρωμη 50x70 εκ.	1	Λειτουργική
Φωτομεταφορείο τσίγκων UV ακτινοβολίας	1	Σε λειτουργία
Γούρνα εμφάνισης τσίγκων	1	Σε λειτουργία
Ρετουσιέρα	1	Σε λειτουργία
Επίπεδο Τυπογραφικό πιεστήριο	2	Λειτουργικά
Όρθιο Τυπογραφικό πιεστήριο	1	Παροπλισμένο

Εργαστήριο: Εκτυπώσεων – Φλεξογραφία – Κ8.007

Εμβαδόν: 45,00 τ.μ. με 8 θέσεις εργασίας

Είδος	Ποσότητα	
Αυτόματη ηλεκτροπνευματική Φλεξογραφική εκτυπωτική μηχανή τεχνολογίας roll-to-roll με ένα πύργο	1	Σε λειτουργία
Εμφανιστήριο φλεξογραφικών κλισέ	1	Σε λειτουργία
Γούρνα έκπλυσης κλισέ	1	Σε λειτουργία

Ψηφιακή Εκτύπωση – Κ8.007

Είδος	Ποσότητα	
Ψηφιακή εκτυπωτική μηχανή έγχυσης μελάνης, διάστασης πλάτους εκτύπωσης 1,60 μέτρα, με δυνατότητα περιγραμματικής κοπής ή χάραξης μέσω	1	Απαιτείται συντήρηση

Εργαστήριο: Χρώμα Γραφικών Τεχνών και Εκτυπώσεων – Κ8.008

Εμβαδόν: 63,00 τ.μ. με 12 θέσεις εργασίας

Είδος	Ποσότητα
Apple iMac 17"	9 (3 εκτός λειτουργίας)
Μονάδα Η/Υ – Desktop PC	2
Καμπίνα φωτισμού παρατήρησης εκτυπώσεων	1
Εκτυπωτής ψηφιακών δοκιμών	1
Έγχρωμος ψηφιακός εκτυπωτής Laser A3	1
Έγχρωμος Laser εκτυπωτής A4	1
Φορητό	4
Πυκνόμετρο εκτυπωτικής πλάκας	1
Κοπτικό δίοδο διαστάσεων	1
Επιτραπέζιο σύστημα προβολής	1

Εργαστήριο: Ψηφιακή Εικόνα – Κ8.010

Εμβαδόν: 40 τ.μ. με 20 θέσεις εργασίας

Είδος	Ποσότητα
Μονταζιέρα	1
Πυκνόμετρο - Densitometer	1

Εργαστήριο: Χρωμογράφος – Κ8.011

Εμβαδόν: 32,20 τ.μ.

Είδος	Ποσότητα
Εκτυπωτής ψηφιακών δοκιμών	1
Σαρωτής τυμπάνου	3

Μονάδα Η/Υ – Desktop PC	2
-------------------------	---

Εργαστήριο: **Φωτογραφικές Μηχανές Ι – Κ8.012**

Εμβαδόν: 9,50 τ.μ.

Είδος	Ποσότητα
Φωτογραφική μηχανή αναπαραγωγής ασπρόμαυρων γραφικών	1
Κοντάκτ	1

Εργαστήριο: **Φωτογραφικές Μηχανές ΙΙ – Κ8.013**

Εμβαδόν: 8,00 τ.μ.

Είδος	Ποσότητα
Φωτογραφική μηχανή αναπαραγωγής έγχρωμων γραφικών	1
Κοντάκτ	1

Εργαστήριο: **Πολυμέσα – Κ8.016**

Εμβαδόν: 50,00 τ.μ. με 22 θέσεις εργασίας

Είδος	Ποσότητα
Μονάδα Η/Υ – DesktopPC	22
Έγχρωμος εκτυπωτής Laser A4	2
Επιτραπέζιος σαρωτής A4	1
Επιτραπέζιο σύστημα προβολής	1
Σύστημα προβολής οροφής	1

Εργαστήριο: **Επεξεργασία Κυτιοποιίας - Βιβλιοδεσίας – Κ8.017**

Εμβαδόν: 98,00 τ.μ. με 25 θέσεις εργασίας

Είδος	Ποσότητα
Ηλεκτρομηχανική κοπτική μηχανή	1
Τεζάκι βιβλιοδεσίας	5
Ξύλινη επιδαπέδια πρέσα βιβλιοδεσίας	2
Μεταλλική επιδαπέδια πρέσα	1
Κοπτικό μαχαίρι	1
Μηχανή συρραφής	1
Διπλωτική μηχανή	1

Εργαστήριο: **Προεκτύπωση – Τεχνολογίες Premedia – Κ8.022**

Εμβαδόν: 93 τ.μ. με 22 θέσεις εργασίας

Είδος	Ποσότητα
Μονάδα Η/Υ – DesktopPC	12
Apple iMac 21.5"	5

Έγχρωμοεκτυπωτής Laser A4	1
Επιτραπέζιος σαρωτής A4	1
Εκτυπωτής ψηφιακών τυπογραφικών δοκιμίων	2
Μονταζιέρα	3
Επιτραπέζιο σύστημα προβολής	1
Σύστημα προβολής οροφής	1

Εργαστήριο: Χημείο – Κ8.103

Στο εργαστήριο πραγματοποιούνται τα μαθήματα “Υλικά”, “Μελάνια και Επικαλυπτικά”, “Εκτυπωτικά Υποστρώματα”

Εμβαδόν: 58,00 τ.μ. με 10 θέσεις εργασίας

Είδος	Ποσότητα
Αναλυτικός Ζυγός Sartorius 2 δ.ψ.	1
Αναλυτικός Ζυγός KERN 4 δ.ψ.	1
Ζυγός Triple-Beam Balance	1
Αντλία κενού	1
Πολτοποιητής χαρτιού	1
Κάδος και τράπεζα παραγωγής χειροποίητου χαρτιού	1
Πυριαντήριο	1
Μαγνητικός Αναδευτήρας	2
Σύστημα θέρμανσης με μανδύα	1
Ιξωδόμετρο	1
Κύπελλοροής	1
Στιλνόμετρο	1
pH-μετρο σταθερό και φορητό	1
Όργανο μέτρησης σκληρότητας Shore A/D	1
Μικρόμετρο	2
Σύστημα υπερήχων	1
Μικροσκόπιο	1
Σύστημα λειοτρίβησης πιγμέντων	1
Printability Tester	3
Ομογενοποιητής	1
Παγομηχανή	1
Τροφοδοτικό	1
Επιτραπέζιο σύστημα προβολής	1
Μονάδα Η/Υ – Desktop PC	1

Εργαστήριο: **Ψηφιακή Τυπογραφία – Κ8.109**

Εμβαδόν: 78 τ.μ. με 15 θέσεις εργασίας

Είδος	Ποσότητα
Μονάδα Η/Υ – Desktop PC	16
Έγχρωμος εκτυπωτής Laser A4	2
Επιτραπέζιος σαρωτής A4	1
Επιτραπέζιο σύστημα	1

Εργαστήριο: **Μεταξοτυπία – Κ9.101**

Εμβαδόν: 176 τ.μ. με 12 θέσεις εργασίας

Προεκτυπωτικές εργασίες

Είδος	Ποσότητα	
Φωτοτράπεζα / Ρετουσιέρα	3	Σε λειτουργία
Σταθμός εργασίας PC για ηλεκτρονική επεξεργασία μακέτας και υλοποίηση διαχωρισμών	4	(2) εκτός λειτουργίας
Επιτραπέζιος σαρωτής A4	1	Εκτός λειτουργίας
Εκτυπωτής Laser	1	Εκτός λειτουργίας

Χώρος εκτύπωσης

Χειροκίνητη μηχανή εκτύπωσης	6	(5) λειτουργικές (1) εκτός λειτουργίας
Ημιαυτόματη μηχανή εκτύπωσης	1	Σε λειτουργία
Καρουζέλ Μύλος εκτύπωσης υφάσματος 4 σταθμών χειροκίνητης εκτύπωσης	1	Σε λειτουργία
Σύστημα μηχανικής τάνυσης τελάρων διάστασης έως 1,2 mt	1	Σε λειτουργία
Φωτομεταφορείο	2	Σε λειτουργία
Σύστημα εκφώτισης εκπομπής με φωτεινή πηγή παγχρωματικής ακτινοβολίας	1	Λειτουργική
Χειροκίνητη μηχανή εκτύπωσης κυλινδρικών αντικειμένων	1	Λειτουργική
Θάλαμος ατμίσης υφάσματος	1	Παροπλισμένο
Πιεστικό μηχάνημα νερού/πλυστικό	1	Εκτός λειτουργίας
Κομπρεσέρ αέρος	1	Παροπλισμένο

Τελαριέρα στεγνωτήριο αντιτύπων	2	Σε λειτουργία
Γούρνα εμφάνισης έκπλυσηςτελάρων	1	Σε λειτουργία

4. Διάρθρωση Σπουδών και διαμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών

Το πρόγραμμα του νέου τμήματος περιλαμβάνει τα ακόλουθα επιμέρους πεδία και γνωστικά αντικείμενα:

4.1 Δομή και χαρακτηριστικά του προγράμματος σπουδών - Βασικά γνωστικά πεδία-τομείς που περιλαμβάνονται στο νέο πρόγραμμα σπουδών

4.1.1 Διοίκηση και διαχείριση γραφικών τεχνών - σχεδιασμού και παραγωγής συσκευασίας

-Κλάδοι και βιομηχανίες γραφικών τεχνών και συσκευασίας. Προϊόντα γραφικών τεχνών και συσκευασίας. Ηγεσία, μανάτζμεντ και ανθρώπινο δυναμικό, επιχειρήσεις και επιχειρηματικά μοντέλα, πρότυπα, πιστοποίηση και προδιαγραφές, συστήματα διαχείρισης εργασιών και παραγωγής, ροή εργασίας και παραγωγής, διαχείριση ποιότητας και συστήματα ποιοτικών ελέγχων, υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία, εγκαταστάσεις και διαμόρφωση μονάδων παραγωγής γραφικών τεχνών και συσκευασίας.

-Σύγχρονη επιχειρηματικότητα, οι εξελίξεις και το μέλλον του σύγχρονου εργοστασίου και της βιομηχανίας στους τομείς του σχεδιασμού, της δημιουργικής βιομηχανίας, και των συστημάτων διαχείρισης και παραγωγής media σε συνθήκες ψηφιακής ροής και ηλεκτρονικού εμπορίου.

4.1.2 Τυπογραφία, Προεκτύπωση, Premedia, Cross-Media Publishing, Ψηφιακά μέσα, Εκδόσεις

Τυπογραφία και ιστορία των γραφικών τεχνών, εκδοτική διαδικασία, τυπογραφικός σχεδιασμός, ψηφιακή προεκτύπωση, επεξεργασία και μορφοποίηση ψηφιακών αρχείων, τεχνολογίες και διαχείριση πολυμέσων, τεχνολογίες επεξεργασίας εικόνας, πληροφορίας και εκδοτικού περιεχομένου, περιβάλλοντα και επιχειρηματικά μοντέλα cross-media publishing, τεχνολογίες premedia, λογισμικό, συστήματα και εξοπλισμός.

4.1.3 Επιστήμες και Τεχνολογίες Υλικών Γραφικών Τεχνών

Υλικά γραφικών τεχνών και συσκευασίας – μελάνια, βερνίκια και επιστρώσεις, εκτυπωτικά υποστρώματα, πολυμερή, ινώδη υλικά (fiberbased), υλικά νανοτεχνολογίας, κεραμικά και λοιπά καινοτομικά υλικά, σύνθετα υλικά.

4.1.4 Χρώμα γραφικών τεχνών και εκτυπώσεων

Μέτρηση, πιστοποίηση και σύγκριση χρωμάτων και μελανιών, χρωματική διαχείριση, συστήματα διαχείρισης χρώματος, συστήματα ποιοτικού ελέγχου χρώματος και έγχρωμης εκτύπωσης.

4.1.5 Τεχνολογίες και συστήματα εκτυπώσεων

Μηχανές, εξοπλισμός και ηλεκτρονικά συστήματα. Συστήματα επεξεργασίας και κατασκευής εκτυπωτικών πλακών και κυλίνδρων. Παραδοσιακές και ψηφιακές εκτυπώσεις (Τυπογραφία, Οφσετ, Φλεξογραφία, Μεταξοτυπία, Βαθυτυπία, ψηφιακή εκτύπωση με βιομηχανικά συστήματα), υβριδικές εκτυπώσεις και εκτυπώσεις ασφαλείας, εκτυπώσεις ειδικών επιφανειών, τρισδιάστατη εκτύπωση (3D), νανογραφία. Τυπωμένα ηλεκτρονικά, διαδραστικές εκτυπώσεις, συστήματα RFID και NFC. Λειτουργική και βιομηχανική εκτύπωση, εκτύπωση επαυξημένης πραγματικότητας, συστήματα web-to-print και print-to-web.

4.1.6 Μετεκτυπωτικές επεξεργασίες

Βιβλιοδεσία, περατώσεις, μεταποίηση και μορφοποίηση κάθε είδους εντύπων, βιβλιοδετικά συστήματα και εφαρμογές, ειδικές εργασίες περατώσεων, επεξεργασία χαρτιού, χαρτονιού και άλλων εκτυπωτικών υποστρωμάτων.

4.1.7 Συσκευασία

Ολιστικός σχεδιασμός συσκευασιών, υλικά συσκευασίας, συστήματα διαχείρισης και παραγωγής υλικών συσκευασίας, εύκαμπτες, σταθερές – άκαμπτες συσκευασίες, ετικέτα, κυτιοποιία και σχεδιασμός περιεκτών από χαρτί, χαρτόνι και μέταλλα, αειφορία και περιβάλλον, διαχείριση συσκευασιών στην εφοδιαστική αλυσίδα, το χρώμα στη συσκευασία, εκτυπώσεις και περατώσεις συσκευασίας, ευφυής, υβριδική και διαδραστική συσκευασία.

Στον πίνακα που παρατίθεται κατωτέρω, (4.3.2) παρουσιάζονται συγκριτικά οι ανωτέρω βασικοί τομείς, τα σχετιζόμενα με αυτούς μαθήματα του προγράμματος σπουδών και τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος που θα αναλάβουν την διδασκαλία και την έρευνα.

4.2 Παράγοντες και δεδομένα που λήφθηκαν υπ' όψιν για τη διάρθρωση του προγράμματος σπουδών

Η διαμόρφωσή του, ακολουθεί τους βασικούς κανόνες των προγραμμάτων σπουδών αντίστοιχων τμημάτων στο εξωτερικό. Ορισμένα στοιχεία αντλήθηκαν και από το πρόγραμμα σπουδών του καταργηθέντος τμήματος τεχνολογίας γραφικών τεχνών του ΤΕΙ Αθήνας. Ειδικότερα, η διαμόρφωση του προγράμματος σπουδών βασίστηκε στα ακόλουθα:

- Στην διεθνή πρακτική και ειδικότερα στη μελέτη προγραμμάτων σπουδών των αντίστοιχων τμημάτων επιστημών γραφικών τεχνών. Ειδικότερα μελετήθηκαν τα προγράμματα σπουδών των τμημάτων:

- University of Media - HdM Stuttgart – Department of Graphic Arts Technology and Digital Media, Department of Print Media Management
- University of Applied Sciences Leipzig – HTWK, Department of Publishing Technology, Department of Printing Technology - Bachelor of Engineering - Printing and Packaging Technology - Master of Engineering
- California Polytechnic State University, Cal Poly – Department of Graphic Communication
- Faculty of Graphic Arts, University of Zagreb, Croatia
- Ryerson University, Department of Graphic Communication Management, Toronto, Canada.

- Στην εμπειρία από τη λειτουργία του Τμήματος Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών του ΤΕΙ Αθήνας, από το 1974 έως και το 2018 **(44 χρόνια)**.

- Σε στοιχεία και δεδομένα από τη συμμετοχή ως μέλους και τη συνεργασία του Τμήματος Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών στους διεθνείς οργανισμούς των γραφικών τεχνών και της συσκευασίας - ενδεικτικά:

- IC - International Circle of Educational Institutes of Graphic-Media Technologies and Management (IC)
- IARIGAI - The International Association of Research Organizations for the Information, Media and Graphic Arts Industries
- EGIN - European Graphic-Media Industry Network

- OE-A Organic Electronics Association
- INPEQ - International Forum on Print Efficiency and Quality
- FESPA International Association (Silk-screen and digital printing)
- WPA - WorldPackagingAssociation
- GCEA - Graphic Communication Educators Association
- Intergraf - European Confederation of graphic arts and related industries associations for print and digital communication
- World Printers Forum - WAN-IFRA World Association of News Publishers

- Σε στοιχεία και δεδομένα για την αγορά εργασίας των Γραφικών Τεχνών και της Συσκευασίας καθώς επίσης και την λειτουργία των επιχειρήσεων στους συναφείς κλάδους οικονομικής δραστηριότητας.

- Σε δεδομένα από τη συνεργασία με τους επαγγελματικούς και επιστημονικούς φορείς των γραφικών τεχνών και της συσκευασίας τις τελευταίες δεκαετίες.

Παρατίθενται οι φορείς:

- HELGRAMED – Πανελλήνια Ένωση Πτυχιούχων Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών
- Σπουδαστική Ένωση Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών
- ΣΕΜΕΕ – Σύνδεσμος Εκτυπωτικών Μέσων Επικοινωνίας Ελλάδος
- ΣΥΒΙΠΥΣ – Σύνδεσμος Βιομηχανιών Παραγωγής Υλικών Συσκευασίας
- ΕΛΣΕΤ - Ελληνικός Σύνδεσμος Ετικετοποιών
- Ένωση Τυπογραφείων και Επιχειρήσεων Γραφικών Τεχνών Αττικής
- Fespa Hellas Association - Σύνδεσμος Επαγγελματιών Μεταξοτυπών Ελλάδος
- Πανελλαδική Ένωση Λιθογράφων Μισθωτών Γραφικών Τεχνών – Τύπου και Συναφών επαγγελμάτων
- Ένωση Γραφιστών Ελλάδας

- Στα πορίσματα σημαντικών επιστημονικών εκδηλώσεων στην Ελλάδα και σε διεθνές περιβάλλον. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Η επιστημονική ημερίδα με τίτλο “Η ακαδημαϊκή εκπαίδευση στο πεδίο των γραφικών τεχνών: Μαθησιακά αποτελέσματα και καινοτομίες στην οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων», 17 Μαρτίου 2014, Συνεδριακό κέντρο ΤΕΙ Αθήνας, Αιγάλεω. Διοργάνωση: Γραφείο Διεθνών Σχέσεων ΤΕΙ Αθήνας, σε συνεργασία με το Τμήμα (Πρόγραμμα Σπουδών) της Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών και την Πανελλήνια Ένωση Πτυχιούχων Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών – HELGRAMED.
- Το 46ο επιστημονικό συνέδριο του διεθνούς κύκλου πανεπιστημίων γραφικών τεχνών 25-29 Μαΐου 2014, Αθήνα και Κορινθία, <http://www.ic2014athensgreece.gr>.
- Η επιστημονική ημερίδα με τίτλο «Εξελίξεις στην Επιστήμη των Γραφικών Τεχνών – ερευνητικά πεδία, καινοτομίες στη βιομηχανία και ο ρόλος της εκπαίδευσης», 22 Μαρτίου 2017, Συνεδριακό Κέντρο ΤΕΙ Αθήνας. Διοργάνωση: Πανελλήνια Ένωση Πτυχιούχων Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών – HELGRAMED.

4.2.1 Πανεπιστήμια του εξωτερικού

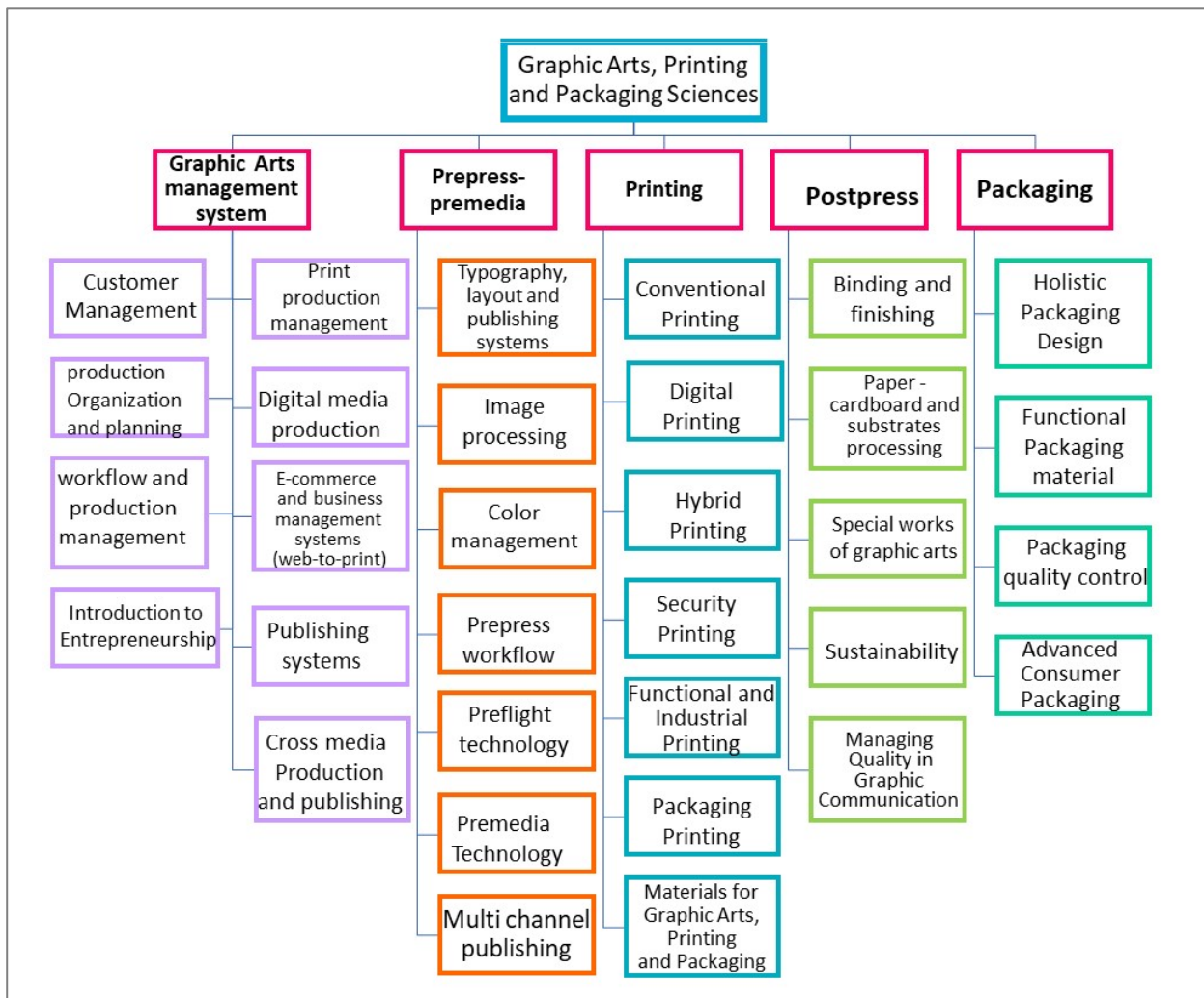
Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας εξασφαλίζει τις βασικές γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες για την κατανόηση και διαχείριση διεπιστημονικών και πολυσύνθετων δομών της Επιστήμης και Τεχνολογίας γραφικών τεχνών, των Εκτυπώσεων και της Συσκευασίας.

Τα μέλη ΔΕΠ της Κατεύθυνσης / Τομέα Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών εξέτασαν διεξοδικά και ενσωμάτωσαν σε σημαντική έκταση τα βασικά χαρακτηριστικά συναφών προπτυχιακών προγραμμάτων από κορυφαία Τμήματα Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας της Ευρώπης των Η.Π.Α. και της Ασίας. Κατωτέρω αναφέρονται ενδεικτικά τα Τμήματα, Σχολές και Πανεπιστήμια γραφικών τεχνών, εκτυπώσεων και συσκευασίας με προγράμματα σπουδών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, που εξετάστηκαν:

1	Print Media Technologies https://pmt.hdm-stuttgart.de/ Print Media Management https://www.hdm-stuttgart.de/pmm	HdM Stuttgart GERMANY (Πανεπιστήμιο Γραφικών τεχνών - Media)
2	Print and Packaging Technology Leipzig (MASTER) https://germany.greenwayweb.com/major/print-and-packaging-technology-leipzig/ Packaging Technology and Sustainability https://www.htwk-leipzig.de/en/studieren/studiengaenge/bachelorstudiengaenge/verpackungstechnologie-und-nachhaltigkeit/ Publishing Technology https://www.htwk-leipzig.de/en/studieren/studiengaenge/bachelorstudiengaenge/buch-und-medienproduktion/	Leipzig University of Applied Sciences HTWK Leipzig GERMANY (Σχολή με τρία τεχνολογικά τμήματα)
3	Print and Media Technologies https://www.pm.hm.edu/en/course_offerings/bachelor/motivation.html https://www.pm.hm.edu/en/course_offerings/bachelor/module.html?id=521 https://www.pm.hm.edu/en/course_offerings/bachelor/course_of_action.html	Munich University of Applied Sciences
4	International Graphic and Digital Media https://www.arteveldehogeschool.be/opleidingen/bachelor/international-graphic-and-digital-media	Artevelde University of Applied Sciences BELGIUM
5	Undergraduate Study Course of Graphic Engineering STUDY PROGRAM: GRAPHIC TECHNOLOGY STUDY PROGRAM: GRAPHIC PRODUCT DESIGN Graduate Study Course of Graphic Technology with modules Postgraduate Study Course of Graphic Engineering and Graphic Product Design https://www.grf.unizg.hr/en/studying-at-faculty-of-graphic-arts/	University of Zagreb Faculty of Graphic Arts CROATIA
6	Faculty of Production Engineering Department of Printing Technology https://www.pw.edu.pl/engpw/Academics/Faculties/Faculty-of-Production-Engineering	Warsaw University of Technology POLAND

7	Department of Graphic Communication http://www.grc.calpoly.edu/what-is-graphic-communication	California Polytechnic State University - CalPolyUSA
8	Department Graphic Media Science and Technology https://www.rit.edu/engineeringtechnology/departement-graphic-media-science-and-technology Department of Packaging Science https://www.rit.edu/engineeringtechnology/packaging-science	Rochester Institute of Technology USA
9	Department Graphic and Printing Science https://wmich.edu/academics/undergraduate/graphic-printing http://catalog.wmich.edu/preview_program.php?catoid=32&poid=9825&returnto=1359	Western Michigan University USA
10	Graphic Communications (B.S.) http://www.clemson.edu/degrees/graphic-communications Packaging Science (B.S.) http://www.clemson.edu/degrees/packaging-science	Clemson University USA
11	Graphic Communications Management (B.Tech.) https://www.ryerson.ca/programs/undergraduate/graphic-communications/	Ryerson University, Toronto, CANADA
12	Beijing Institute of Graphic Communication Printing Engineering Packaging Engineering Editing & Publishing Science Digital Printing http://bigc.admissions.cn/	Beijing Institute of Graphic Communication CHINA (Πανεπιστήμιο τεχνολογίας εκτυπώσεων)

4.2.2 Γράφημα βασικών γνωστικών αντικειμένων

- Πορίσματα και εμπειρία από τη συνεργασία μέσω των προγραμμάτων ανταλλαγών και διδασκαλίας (Erasmus) με Πανεπιστήμια της Ευρώπης, της Κίνας και των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής.

- Δεδομένα και πορίσματα από τη συμμετοχή των μελών ΔΕΠ σε εθνικές και διεθνείς εκθέσεις γραφικών τεχνών και συσκευασίας. Ενδεικτικά αναφέρονται:

DRUPA www.drupa.com (Γερμανία, κάθε τέσσερα χρόνια)

GRAPHICA www.graphica-expo.gr (Ελλάδα, κάθε διετία)

SYSKEVASIA <http://syskevasia-expo.gr/el/> (Ελλάδα, κάθε διετία)

INTERPACK www.interpack.com (Γερμανία, κάθε τρία χρόνια)

LABELXPO www.labelexpo-europe.com (Ετικέτα, Βρυξέλλες, ετήσια)

FESPA www.fespa.com (μεταξοτυπία και ψηφιακή εκτύπωση, ετήσια)

- Δεδομένα από τη διοργάνωση, συνδιοργάνωση, συμμετοχή και παρακολούθηση σε πλήθος διεθνών επιστημονικών συνεδρίων, επιστημονικών ημερίδων, σεμιναρίων και επαγγελματικών εκδηλώσεων των κλάδων γραφικών τεχνών και συσκευασίας καθώς και από τη συμμετοχή σε εκδηλώσεις μουσείων και συλλογών τυπογραφίας και γραφικών τεχνών.

- Δεδομένα και στοιχεία από μελέτες για την εξέλιξη και ανάπτυξη της έρευνας και των αγορών-βιομηχανίας των εκτυπώσεων, εκδόσεων, των μέσων οπτικής επικοινωνίας – εντύπων και ηλεκτρονικών, του βιβλίου και της τυπογραφίας, καθώς και των ηλεκτρονικών εκδόσεων.

4.3 Πρόγραμμα σπουδών

4.3.1 Προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών

Τμήμα Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ 2021-2022

1ο ΕΞΑΜΗΝΟ							
Α/Α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΟ		
					ΩΡΕΣ	Φ.Ε.	Π.Μ.
1.1	Εισαγωγή στην Επιστήμη των Υπολογιστών	ΜΓΥ	2	2	4	150	5,0
1.2	Εισαγωγή στις Επιστήμες Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
1.3	Εφαρμοσμένη Φυσική	ΜΓΥ	2	2	4	150	5,0
1.4	Χημεία Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας	ΜΓΥ	2	2	4	150	5,0
1.5	Οπτική Επικοινωνία	ΜΓΥ	2	2	4	150	5,0
1.6	Θεωρία και μεθοδολογία σχεδίασης - Σχέδιο	ΜΓΥ	2	2	4	150	5,0
ΣΥΝΟΛΟ			12	12	24	900	30,0

2ο ΕΞΑΜΗΝΟ							
Α/Α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΟ		
					ΩΡΕΣ	Φ.Ε.	Π.Μ.
2.1	Χρώμα Γραφικών Τεχνών - Εκτυπώσεις	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
2.2	Μηχανική Εκτυπωτικών Συστημάτων	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
2.3	Εφαρμοσμένα Μαθηματικά & Στατιστική	ΜΓΥ	2	2	4	150	5,0
2.4	Τυπογραφία και Τυπογραφικός Σχεδιασμός	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
2.5	Εκτυπωτικά υποστρώματα	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
2.6	Μελάνια και επικαλυπτικά εκτυπώσεων	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
ΣΥΝΟΛΟ			12	12	24	900	30,0

3ο ΕΞΑΜΗΝΟ							
Α/Α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΟ		
					ΩΡΕΣ	Φ.Ε.	Π.Μ.
3.1	Προεκτύπωση και Τεχνολογίες Premedia I	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
3.2	Επεξεργασία Ψηφιακής Εικόνας I	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
3.3	Λιθογραφία - Offset	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
3.4	Βιομηχανικός Σχεδιασμός - Μελέτη και Ανάπτυξη προϊόντος	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
3.5	Εκδόσεις και εκδοτικά συστήματα	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
3.6	Τεχνολογία Υλικών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
ΣΥΝΟΛΟ			12	12	24	900	30,0

4ο ΕΞΑΜΗΝΟ							
Α/Α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΟ		
					ΩΡΕΣ	Φ.Ε.	Π.Μ.
4.1	Διαχείριση χρώματος -Color management	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
4.2	Επεξεργασία Ψηφιακής Εικόνας II	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
4.3	Σχεδιασμός Διαδικτυακών Εκδόσεων & Εφαρμογών	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
4.4	Ψηφιακές Εκτυπώσεις, VDP & Print on Demand	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
4.5	Ολιστικός Σχεδιασμός Συσκευασίας	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
4.6	Μεταξοτυπία I	ΜΕΥ	2	2	4	150	5,0
ΣΥΝΟΛΟ			12	12	24	900	30,0

5ο ΕΞΑΜΗΝΟ							
Α/Α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΟ		
					ΩΡΕΣ	Φ.Ε.	Π.Μ.
5.1	Προεκτύπωση και τεχνολογίες Premedia II-Ψηφιακό Μοντάζ	ΜΕ	2	2	4	150	5,0
5.2	Μεταξοτυπία II	ΜΕ	2	2	4	150	5,0
5.3	Βαθυτυπία και Φλεξογραφία	ΜΕ	4	2	6	210	7,0
5.4	Βιβλιοδεσία και συστήματα περατώσεων	ΜΕ	2	2	4	150	5,0
5.5	Διαδραστικά μέσα	ΜΕ	2	2	4	150	5,0
5.6	Μάθημα Επιλογής Υποχρεωτικό	ΜΕ	2	0	2	90	3,0
ΣΥΝΟΛΟ			14	10	24	900	30,0

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ						
5.6.1	Εμπειρία Χρήστη – User Experience (UI/UX)	ΜΕ	2	0	2	90 3,0
5.6.2	Συσκευασία - Καταναλωτής και Μάρκα (brand)	ΜΕ	2	0	2	90 3,0
5.6.3	Εφοδιαστική Επιστήμη & Συσκευασία	ΜΕ	2	0	2	90 3,0

6ο ΕΞΑΜΗΝΟ						
Α/Α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΟ	
					ΩΡΕΣ	Φ.Ε. Π.Μ.
6.1	Οικονομική διαχείριση εντύπων και ψηφιακών εκδόσεων	ΜΕ	2	2	4	160 5,0
6.2	Συστήματα Περαιτώσεων Συσκευασίας - Κυτιοποιία	ΜΕ	2	2	4	160 5,0
6.3	Διαχείριση & Προγραμματισμός Παραγωγής Γραφικών Τεχνών & Συσκευασίας	ΜΕΥ	2	2	4	160 5,0
6.4	Διαδραστικός Σχεδιασμός (Interaction Design)	ΜΕ	2	2	4	160 5,0
6.5	Βιομηχανικές και λειτουργικές εκτυπώσεις (Industrial & functional printing)	ΜΕ	2	2	4	160 6,0
6.6	Μάθημα Επιλογής Υποχρεωτικό	ΜΕ	3	0	3	100 4,0
ΣΥΝΟΛΟ			13	10	23	900 30,0
ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ						
6.6.1	Αειφορία και Προστασία Περιβάλλοντος στις Γραφικές Τέχνες και στη Συσκευασία	ΜΕ	3	0	3	100 4,0
6.6.2	Συστήματα Ηλεκτρονικής Δικτύωσης	ΜΕ	3	0	3	100 4,0
6.6.3	Διαχείριση πελατών και συστήματα web-to-print	ΜΕ	3	0	3	100 4,0
ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ						
6.0.1	Ηθική των Επιχειρήσεων - Εταιρική και Κοινωνική Ευθύνη	ΜΓΥ	3	0	3	120 5,0

7ο ΕΞΑΜΗΝΟ						
Α/Α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΟ	
					ΩΡΕΣ	Φ.Ε. Π.Μ.
7.1	Ποιοτικός έλεγχος & πρότυπα Γραφικών Τεχνών & Συσκευασίας	ΜΕ	3	0	3	120 5,0
7.2	Οργάνωση και Διάταξη Εγκαταστάσεων και Ασφάλεια στους χώρους εργασίας	ΜΓΥ	3	0	3	120 5,0
7.3	Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας	ΜΓΥ	3	0	3	120 5,0
7.4	Μάθημα Επιλογής Υποχρεωτικό	ΜΕ	3	0	3	120 5,0
7.5	Πρακτική Άσκηση (4 μηνών)	ΜΕ	0	0	0	420 10,0
ΣΥΝΟΛΟ			12	0	12	900 30,0
ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ						
7.4.1	Προγραμματιστικές εφαρμογές εκδοτικού περιεχομένου	ΜΕ	3	0	3	120 5,0
7.4.2	Διαδραστική Συσκευασία	ΜΕ	3	0	3	120 5,0
7.4.3	Επαυξημένη Πραγματικότητα (AR) και Διαδίκτυο των πραγμάτων (IoT)	ΜΕ	3	0	3	120 5,0
ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ						
7.0.1	Μελέτες Πεδίου	ΜΕ	3	0	3	120 5,0

8ο ΕΞΑΜΗΝΟ						
Α/Α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΩΡΙΑ	ΕΡΓΑΣΤ.	ΣΥΝΟΛΟ	
					ΩΡΕΣ	Φ.Ε. Π.Μ.
8.1	Crossmedia Publishing	ΜΕ	2	1	3	120 4,0
8.2	Τρισδιάστατος Σχεδιασμός (CAM/CAD, RP) & τρισδιάστατη εκτύπωση (3D Printing)	ΜΕ	2	1	3	120 4,0
8.3	Ηλεκτρονικά συστήματα και αυτοματισμοί στη βιομηχανία εκτυπώσεων και συσκευασίας	ΜΕ	2	1	3	120 4,0
8.4	Το σύγχρονο εργοστάσιο - Lean Manufacturing & Industry 4.0	ΜΕ	2	0	2	90 3,0
8.5	Μάθημα Επιλογής Υποχρεωτικό	ΜΕΥ	2	0	2	90 3,0
8.6	Πτυχιακή Εργασία	ΜΕ	0	0	0	360 12,0
ΣΥΝΟΛΟ			10	3	13	900 30,0
ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ						
8.4.1	Αγγλική Ορολογία Γραφικών Τεχνών	ΜΕΥ	2	0	2	90 3,0
8.4.2	Επιχειρηματικότητα	ΜΕΥ	2	0	2	90 3,0
8.4.3	Ποιοτικός έλεγχος συσκευασίας	ΜΕΥ	2	0	2	90 3,0

4.3.2 Πίνακας παράθεσης των βασικών επιστημονικών πεδίων και γνωστικών αντικειμένων - τομέων (4.1), και τα σχετιζόμενα με αυτούς μαθήματα του προγράμματος σπουδών (4.3.1)

Βασικά επιστημονικά πεδία διδασκαλίας και έρευνας	Σχετικά μαθήματα από το πρόγραμμα σπουδών (ενδεικτικά)
4.1.1 Διοίκηση και διαχείριση γραφικών τεχνών - σχεδιασμού και παραγωγής συσκευασίας	Εισαγωγή στις Επιστήμες Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας Ποιοτικός έλεγχος & Πρότυπα Γραφικών Τεχνών & Συσκευασίας Ηλεκτρονικά συστήματα και αυτοματισμοί στη βιομηχανία εκτυπώσεων και συσκευασίας Το σύγχρονο εργοστάσιο - Lean Manufacturing & Industry 4.0 Επιχειρηματικότητα // Οικονομική διαχείριση εντύπων και ψηφιακών εκδόσεων// Οργάνωση και Διάταξη Εγκαταστάσεων και Ασφάλεια στους χώρους εργασίας// Συστήματα Ηλεκτρονικής Δικτύωσης Διαχείριση πελατών και συστήματα web-to-print Διαχείριση & Προγραμματισμός Παραγωγής Γραφικών Τεχνών & Συσκευασίας Ηθική των Επιχειρήσεων - Εταιρική και Κοινωνική Ευθύνη
4.1.2 Τυπογραφία, Προεκτύπωση, Premedia, Cross-Media Publishing, Ψηφιακά μέσα, Εκδόσεις	Οπτική Επικοινωνία // Θεωρία και μεθοδολογία σχεδίασης - Σχέδιο Εκδόσεις και εκδοτικά συστήματα Τυπογραφία και Τυπογραφικός Σχεδιασμός // Σχεδιασμός Διαδικτυακών Εκδόσεων & Εφαρμογών Προεκτύπωση και Τεχνολογίες Premedia I & II- Ψηφιακό Μοντάζ Διαδραστικά μέσα Εμπειρία Χρήστη – User Experience (UI/UX) Επαυξημένη Πραγματικότητα (AR) και Διαδίκτυο των πραγμάτων (IoT) Crossmedia Publishing Προγραμματιστικές εφαρμογές εκδοτικού περιεχομένου Διαδραστικός Σχεδιασμός (Interaction Design)
4.1.3 Επιστήμες και Τεχνολογίες Υλικών Γραφικών Τεχνών	Εφαρμοσμένη Φυσική // Χημεία Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας Εκτυπωτικά υποστρώματα // Μελάνια και επικαλυπτικά εκτυπώσεων Τεχνολογία Υλικών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας
4.1.4 Χρώμα γραφικών τεχνών και εκτυπώσεων	Χρώμα Γραφικών Τεχνών - Εκτυπώσεων Επεξεργασία Ψηφιακής Εικόνας I & II Διαχείρισηχρώματος - Color management
4.1.5 Τεχνολογίες και συστήματα εκτυπώσεων	Μηχανική Εκτυπωτικών Συστημάτων // Λιθογραφία - Offset ΜεταξοτυπίαI & II // Ψηφιακές Εκτυπώσεις, VDP&Print on Demand Βαθουτυπία και Φλεξογραφία Τρισδιάστατος Σχεδιασμός (CAM/CAD, RP) & τρισδιάστατη εκτύπωση (3D Printing) Βιομηχανικές και λειτουργικές εκτυπώσεις (Industrial & functional printing)
4.1.6 Μετεκτυπωτικές επεξεργασίες	Βιβλιοδεσία και συστήματα περατώσεων Συστήματα Περατώσεων Συσκευασίας - Κυτιοποιία
4.1.7 Συσκευασία	Βιομηχανικός Σχεδιασμός - Μελέτη και Ανάπτυξη προϊόντος Ολιστικός Σχεδιασμός Συσκευασίας Διαδραστική Συσκευασία Συσκευασία - Καταναλωτής και Μάρκα (brand) Εφοδιαστική Επιστήμη & Συσκευασία Αειφορία και Προστασία Περιβάλλοντος στις Γραφικές Τέχνες και στη Συσκευασία Ποιοτικός έλεγχος συσκευασίας

4.3.3. Πίνακας παράθεσης του Μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών στη Διοίκηση και Διαχείριση Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας

Προς το παρόν κατατίθεται το Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στη διοίκηση και διαχείριση γραφικών τεχνών και συσκευασίας.

Πρόγραμμα Μαθημάτων Μεταπτυχιακού Προγράμματος Ειδίκευσης στη Διοίκηση & Διαχείριση Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας του Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας

Α' Εξάμηνο	Θ	Ε	Σ	ECTS	Β' Εξάμηνο	Θ	Ε	Σ	ECTS
Εφαρμοσμένη Λογιστική & Κοστολόγηση Γραφικών Τεχνών	3	3	6	7	Εφαρμοσμένα Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης (M.I.S.)	3	3	6	7
Μικροοικονομία	2	-	2	4	Ανάπτυξη Ανθρώπινου Κεφαλαίου	2	-	2	4
Επιχειρηματικά Μοντέλα & Διοίκηση Παραγωγής	2	-	2	4	Εφοδιαστική Επιστήμη, Συστήματα Διακίνησης & Διανομής	2	2	4	5
Marketing & Έρευνα Αγοράς	2	-	2	4	Επιχειρηματική Ηθική & Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη	2	-	2	4
Διοίκηση Ολικής Ποιότητας Συστήματα ποιότητας στις Γραφικές Τέχνες και τη Συσκευασία	3	2	5	6	Ανάπτυξη και Διαχείριση Καινοτομίας στις Γραφικές Τέχνες	2	-	2	4
Αειφορία και Περιβάλλον	3	-	3	5	Αυτοματισμοί, Lean Manufacturing και Industry 4.0	3	2	5	6
Σύνολο	15	5	20	30	Σύνολο	14	7	21	30

Γ' Εξάμηνο	Θ	Ε	Σ	ECTS
Ερευνητική Μεθοδολογία - Ερευνητική Διπλωματική Εργασία	5	5	10	30
Σύνολο	5	5	10	30

Στο μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης στη Διοίκηση & Διαχείριση Έργων Γραφικών Τεχνών του Τμήματος Επιστημών Γραφικών Τεχνών κατατάσσονται πτυχιούχοι των εξής ειδικοτήτων: Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών ΤΕ/ΠΕ, Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης, Διοίκησης Επιχειρήσεων ΠΕ/ΤΕ, Μηχανικών Επιστήμης Υλικών και Χημικών Μηχανικών και όλων των Τμημάτων Πληροφορικής (ΠΕ/ΤΕ) καθώς και κάτοχοι άλλων Τριτοβάθμιων Τίτλων Σπουδών με αποδεδειγμένη διετή εμπειρία σε ανώτερες Διοικητικές θέσεις στην Εκτυπωτική Βιομηχανία των Εκδόσεων και της Συσκευασίας.

4.3.4 Οργάνωση των σπουδών

1	Συνολικός αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων	57
2	Συνολικός αριθμός μαθημάτων απαραίτητος για τη λήψη του πτυχίου	47
3	Συνολικός αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS) για τη λήψη πτυχίου	240
4	Συνολικός αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων κορμού	43
5	Αριθμός Μαθημάτων Γενικού Υποβάθρου (ΜΓΥ)	07
6	Αριθμός Μαθημάτων Ειδικού Υποβάθρου (ΜΕΥ)	20
7	Συνολικός αριθμός προσφερόμενων Μαθημάτων Ειδικότητας (ΜΕ)	27

8	Συνολικός αριθμός ΜΕ που είναι απαραίτητος για τη λήψη του πτυχίου	20
9	Αριθμός ΜΕ υποχρεωτικά	17
10	Αριθμός ΜΕ επιλογής υποχρεωτικά	3
11	Αριθμός προσφερομένων ΜΕ επιλογής υποχρεωτικά	9
12	Αριθμός ΜΕ Ελεύθερης Επιλογής	1
13	Συνολικές ώρες θεωρητικών μαθημάτων που είναι απαραίτητες για τη λήψη του πτυχίου	97 (57,7%)
14	Συνολικές ώρες εργαστηριακών μαθημάτων που είναι απαραίτητες για τη λήψη του πτυχίου	71 (42,3%)

Βασικές Ομάδες μαθημάτων:

- **Ομάδα 1:** Διαχείριση και Ροή εργασιών (Management)
- **Ομάδα 2:** Τυπογραφία, Crossmedia, Εκδόσεις, Prepress, Premedia Publishing, Digital Media
- **Ομάδα 3:** Εκτυπώσεις, Χρώμα, Υλικά (Printing Technologies)
- **Ομάδα 4:** Περαιτώσεις, Βιβλιοδεσία (Finishing systems)
- **Ομάδα 5:** Ολιστικός σχεδιασμός και συστήματα παραγωγής συσκευασίας (Packaging)

4.4 Μαθησιακή διαδικασία

4.4.1 Φοιτητοκεντρική προσέγγιση

Η Φοιτητοκεντρική προσέγγιση θα διασφαλίζεται :

- Υιοθετώντας ευέλικτες μαθησιακές διαδρομές,
- Χρησιμοποιώντας διαφορετικούς τρόπους διδασκαλίας,
- Προωθώντας τον αμοιβαίο σεβασμό στη σχέση φοιτητή και καθηγητή
- Εφαρμόζοντας κατάλληλες διαδικασίες για τη διαχείριση των παραπόνων των φοιτητών
- Λαμβάνοντας μέρος σε επισκέψεις σε εργοστάσια και βιομηχανίες, συμμετοχή, επισκέψεις σε ελληνικές και διεθνείς εκθέσεις (GRAPHICA, SYSKEVASIA, DRUPA, FESPA κλπ.), και ενεργή συμμετοχή σε εκθέσεις με περίπτερο.
- Λαμβάνοντας μέρος σε ημερίδες και παρουσιάσεις ερευνητικών έργων, καινοτομιών σε συστήματα και εξοπλισμό των γραφικών τεχνών
- Επίσης στο Τμήμα θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια για να εκπονούνται projects / έργα από φοιτητές για την ολοκληρωμένη διαχείριση, σχεδιασμό και παραγωγή συγκεκριμένων εντύπων, μέσω της διασύνδεσης μαθημάτων θεωρίας, και εργαστηρίων κυρίως στα προχωρημένα εξάμηνα.

4.5 Μαθησιακά αποτελέσματα - Απαιτούμενες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες - Περιεχόμενο για τα Επαγγελματικά δικαιώματα

Με βάση τα χαρακτηριστικά και τις απαιτήσεις του κλάδου των γραφικών τεχνών των εκτυπώσεων, των τεχνολογιών των media και της συσκευασίας, διαμορφώνεται ο ρόλος και τα καθήκοντα του Διπλωματούχου του γνωστικού αντικείμενου Γραφικών Τεχνών και Συσκευασίας όπως αναλύεται με τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που παρατίθενται κατωτέρω. με τη μορφή των μαθησιακών αποτελεσμάτων:

- να εφαρμόζουν και να επαυξάνουν τη γνώση στην επιστήμη των γραφικών τεχνών και της συσκευασίας,

- να διαχειρίζονται και να αναπτύσσουν την ποιότητα και την ασφάλεια και να εκτιμούν ποσοτικά, ποιοτικά και στατιστικά την απόδοση του εξοπλισμού και των συστημάτων διαχείρισης και παραγωγής στην βιομηχανία των γραφικών τεχνών και της συσκευασίας.
- να υποδεικνύουν, με βάση τεχνικά και οικονομικά κριτήρια, κατάλληλο εξοπλισμό συστήματα, ροές εργασίας και διεργασίες παραγωγής και να χρησιμοποιούν τεχνικές για την εκτίμηση παραγόντων ασφάλειας, κόστους και ποιότητας.
- να είναι υπεύθυνοι για την επιλογή, εξειδίκευση, εγκαθίδρυση και το σχεδιασμό της συνολικής διαδικασίας παραγωγής, καθώς και για το λειτουργικό σχεδιασμό των διαδικασιών παραγωγής, με βελτιστοποιήσεις και κοστολογικά κριτήρια των εντύπων και των ηλεκτρονικών μέσων οπτικής επικοινωνίας κάθε είδους και μορφής.
- να αναπτύσσουν και να εκτελούν οργανωτικές, διοικητικές, τεχνολογικές και λοιπές αναλύσεις, για την εκτίμηση της ποιότητας και αρτιότητας παραγωγής των εντύπων και εν γένει των μέσων οπτικής επικοινωνίας.
- να επιβλέπουν και εφαρμόζουν μεθόδους διασφάλισης ποιότητας στις διαδικασίες παραγωγής των εντύπων κατά την επεξεργασία τους, ώστε να είναι σύμφωνη με αναγνωρισμένα συστήματα ποιότητας (π.χ. ISO 12647), και τις σχετικές περιβαλλοντικές προδιαγραφές και νομικές απαιτήσεις.
- να συμμετέχουν στην ανάπτυξη ερευνητικών προγραμμάτων και προγραμμάτων ανάπτυξης νέων διαδικασιών και τεχνολογιών σχεδιασμού και παραγωγής των γραφικών τεχνών και των εντύπων, να συμμετέχουν σε προγράμματα πολλαπλών επιστημονικών αντικειμένων και να συμβάλλουν και λαμβάνουν μέρος στη λειτουργία, τη διοίκηση - διαχείριση και τον έλεγχο των βιομηχανικών διεργασιών παραγωγής των εντύπων.
- να διαμορφώνουν το κατάλληλο υπόβαθρο για απασχόληση στην εκπαίδευση και την έρευνα των γραφικών τεχνών.
- να εκτελούν τα ανωτέρω χρησιμοποιώντας κατάλληλες δεξιότητες διαπροσωπικής επαφής, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας να εργάζονται είτε ατομικά είτε ως μέλη μικρών ή μεγάλων ομάδων, να προετοιμάζουν αναφορές και να πραγματοποιούν, κατά τρόπο τελεσφόρο, παρουσιάσεις των αποτελεσμάτων διερευνήσεων μελετών, έρευνας κλπ.
- να υιοθετούν και να μαθαίνουν νέες τεχνικές, ώστε να ανταποκρίνονται στις μελλοντικές αλλαγές και εξελίξεις της επιστήμης, της τεχνολογίας και της αγοράς.

5. Αριθμός εισακτέων αντιστοιχία με άλλα Τμήματα

5.1 Προτεινόμενος αριθμός εισακτέων σε βάθος πενταετίας.

80 ετησίως

Εξεταζόμενα μαθήματα στις Πανελλήνιες εξετάσεις:

Έκθεση, Μαθηματικά, Πληροφορική, Αρχές Οικονομικής Επιστήμης, Φυσική, Χημεία

5.2 Αντίστοιχα Τμήματα σε άλλα ΑΕΙ με δικαίωμα μετεγγραφής από/προς το προτεινόμενο Τμήμα.

Δεν υπάρχουν απολύτως αντίστοιχα τμήματα στα ελληνικά ΑΕΙ. Υφίστανται ωστόσο, ορισμένα σχετικά συγγενή τμήματα, τα οποία παρατίθενται κατωτέρω:

1. Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
2. Τμήμα Επικοινωνίας και Ψηφιακών Μέσων, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
3. Τμήμα Τεχνών Ήχου και Εικόνας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

4. Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
5. Τμήμα Δημιουργικού Σχεδιασμού και Ένδυσης, Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος

6. Έρευνα

Η επιστημονική έρευνα στις γραφικές τέχνες και τη συσκευασία είναι συνεχής και εξαιρετικά προηγμένη. Ενδεικτικά πεδία επιστημονικής έρευνας και ερευνητικές προτεραιότητες αποτελούν τα πεδία τα μελάνια, τα εκτυπωτικά υποστρώματα και τα υλικά, οι σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες εκτυπώσεων και περατώσεων, η ανάπτυξη εξειδικευμένων εφαρμογών και λογισμικών επεξεργασίας εικόνας και εντύπων, η πολύχρωμη εκτύπωση (εξαχρωμία και επταχρωμία), η μέτρηση και πιστοποίηση των χρωμάτων κατά CIELAB - CIE LCH, οι υβριδικές εκτυπώσεις και οι εκτυπώσεις ασφαλείας, η διαδραστική συσκευασία, τα τυπωμένα ηλεκτρονικά, η ανάπτυξη προδιαγραφών και πιστοποίησης των τεχνολογιών και διαδικασιών παραγωγής κατά ISO, κλπ.

Όλες οι συνέργειες που εδώ και χρόνια λαμβάνουν χώρα με εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς, ινστιτούτα δίκτυα και επιχειρήσεις, θα συνεχίσουν να αξιοποιούνται πολύ πιο αποτελεσματικά και οργανωμένα με την λειτουργία του νέου τμήματος. Ειδικότερα, οι εγκατεστημένες και κατακτημένες συνέργειες εκτιμάται ότι θα επεκταθούν, με στόχο την δημιουργία νέας γνώσεις σε σημαντικά πεδία των γνωστικών αντικειμένων και με ιδιαίτερη έμφαση σε ψηφιακές τεχνολογίες και ηλεκτρονικά - διασυνδεδεμένα περιβάλλοντα, σε συνδυασμό με τα έντυπα.

Στα διεθνή επιστημονικά συνέδρια συμμετέχουν ενεργά μέλη ΔΕ.Π. και πτυχιούχοι – επιστήμονες της Κατεύθυνσης Τεχνολογίας Γραφικών τεχνών με σημαντικό ποσοστό δημοσιεύσεων να αφορούν την Συσκευασία.

Τα μέλη ΔΕΠ του νέου τμήματος έχουν περί τις 400 επιστημονικές δημοσιεύσεις και παρουσιάσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια και πλήθος σχετικών ετεροαναφορών τα τελευταία 10 χρόνια (2011-2020).

6.1 Ερευνητικά έργα στα οποία έχουν λάβει μέρος - συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος

- Διεθνές επιστημονικό έργο EEEI - European Energy Efficiency Intelligence for Printmedia SMEs. – Ανάπτυξη συστήματος αποτελεσματικής διαχείρισης της ενέργειας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο για την βιομηχανία των Γραφικών Τεχνών **2007-2009**.
- Εντατικό Πρόγραμμα "Intensive Programme – Erasmus Media Pro σε συνεργασία με το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Υπευθυνότητα των προγραμμάτων σπουδών, της εκπαιδευτικής διαδικασίας, και των εκπαιδευτικών επισκέψεων για τα 3 προγράμματα σε Αθήνα **2010**, Βερολίνο **2011** και Βέρνη **2012**.
- Διεθνές Ευρωπαϊκό έργο - προετοιμασία και ανάπτυξη διεθνούς προγράμματος σπουδών - INTELLIPUBL - Development and preparation of education context for a summer school on "Advanced Cross Media Publishing" **2013**. Ανάθεση: BERNER FACHHOCHSCHULE - Bern University of Applied Sciences, Institut fuer Druck technologie, Βέρνη, Ελβετία.
- Αξιολόγηση συγγραμμάτων (Τεχνικά κριτήρια) στο πρόγραμμα "Γλώσσα" και στα βιβλία του "Συντακτικού της Αρχαίας Ελληνικής για μαθητές Λυκείου - Γυμνασίου", για λογαριασμό της Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. **1999**.

- Διεθνές επιστημονικό έργο EEEI - European Energy Efficiency Intelligence for Print media SMEs. – Ανάπτυξη συστήματος αποτελεσματικής διαχείρισης της ενέργειας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο για την βιομηχανία των Γραφικών Τεχνών **2007-2009**.
- Συμμετοχή σε ομάδες σύνταξης Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών – Αναμόρφωσης – εξορθολογισμού Προγραμμάτων Σπουδών του Ι.Ε.Π. **2017-2018**
- “Ανάπτυξη νέων μικροπορωδών υλικών με υποστήλωση φυλλόμορφων αργιλλοπυριτικών υλικών με $\text{AlO}_x\text{-REO}_y$ ”. Έργο No 595, Επιτροπής Ερευνών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Χρηματοδότηση Έργου: ΕΛΚΕ. Εργαστήριο Βιομηχανικής Χημείας, Τμήμα Χημείας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. **1996-1997**, Επιστημονικός υπεύθυνος: Φ. Πομώνης.
- Νέα μεσοπορώδη υλικά για τεχνολογικές και περιβαλλοντικές εφαρμογές”. Έργο No 522, Επιτροπής Ερευνών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Χρηματοδότηση Έργου: Γ.Γ.Ε.Τ. Εργαστήριο Βιομηχανικής Χημείας, Τμήμα Χημείας, Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. **1996-1998**, Επιστημονικοί υπεύθυνοι: Φ. Πομώνης και Δ. Πετράκης.
- “Mechanisms of the formation of ordered mesoporous inorganic materials from organized molecular assemblies”. Έργο No 567, Επιτροπής Ερευνών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Χρηματοδότηση Έργου: ΕΟΚ (TMRNetwork: Contract ERB 4061-PL95-1357). Εργαστήριο Βιομηχανικής Χημείας, Τμήμα Χημείας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. **1998-1999**, Επιστημονικός υπεύθυνος: Φ. Πομώνης.
- Συμμετοχή στο ερευνητικό πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Κρήτης "Παιδεία Ομογενών". Σχεδιασμός - καλλιτεχνική επιμέλεια και επιμέλεια παραγωγής των διδακτικών πακέτων "Ελληνικά με την παρέα μου", (Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε. - Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών (ΕΔΙΑΜΜΕ). Υπεύθυνος έργου Δαμανάκης Μιχάλης. **1999-2000**.
- Ανάπτυξη καινοτόμων σύνθετων κεραμικών διατάξεων κυψελίδων καυσίμου στερεού ηλεκτρολύτη”. Ερευνητικό Ινστιτούτο Χημικής Μηχανικής και Χημικών Διεργασιών Υψηλής Θερμοκρασίας (Ι.Τ.Ε./ΕΙΧΗΜΥΘ). **2000**, Επιστημονικός υπεύθυνος: Σ. Νεοφυτίδης.
- Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα: α) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.), με χρηματοδότηση του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Ε.Κ.Π.Α. και της General Motors Corporation (Warren, Michigan, USA), για τα διαστήματα **2001-2002, 2005, 2007** και β) του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), **1999**.
- ΕθνικόΚέντρο Φυσικών Επιστημών Δημόκριτος – Πρόγραμμα Sciencefor PeaceNATO (977955 – Novel Comine Adsorption – Filteringmaterials forIndividual ProtectiveSystems). Επιστημονικός Υπεύθυνος ο Δντής Ερευνών Δρ. Ν. Κανελλόπουλος.1/11/2002 έως 30/10/2006.
- ΕθνικόΚέντροΦυσικώνΕπιστημώνΔημόκριτος - Πρόγραμμα BIOPAL (1032 - Algae as raw material for production of bioplastics and biocomposites contributing to sustainable development of European coastal regions). Επιστημονικός Υπεύθυνος ο Δντής Ερευνών Δρ. Ν. Κανελλόπουλος. 01/03/2003 έως 30/06/2006.
- Εθνικό Κέντρο Φυσικών Επιστημών Δημόκριτος - Πρόγραμμα ΒΙΟΦΥΚ (Ε -1127 - Αξιοποίηση Βιοδραστικών Μεταβολιτών από θαλάσσια Φύκη. Επιστημονικός Υπεύθυνος ο Δντής Ερευνών Δρ. Ν. Κανελλόπουλος. 1/06/2003 έως 31/05/2007.
- “Ανάπτυξη διμεταλλικών νανοκαταλυτικών συστημάτων Ag-Pt και Ag-Rh για την αναγωγή του NO και τη διάσπαση του N_2O σε χαμηλές θερμοκρασίες”. Έργο E-1149. Εργαστήριο Νανολειτουργικών και Μαγνητικών υλικών, Ινστιτούτο Επιστήμης Υλικών ΕΚΕΦΕ “Δημόκριτος”. **2004**, Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δ. Πετρίδης.
- “Καινοτόμες εφαρμογές αργιλλοπυριτικών ορυκτών για καθαρό περιβάλλον”. Έργο E-1167. Εργαστήριο Νανολειτουργικών και Μαγνητικών υλικών, Ινστιτούτο Επιστήμης Υλικών ΕΚΕΦΕ “Δημόκριτος”. **2004-2005**, Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δ. Πετρίδης.
- **2004-2006** Αναμόρφωση Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών Φορέας Χρηματοδότησης: Υπουργείο Παιδείας Επιστημονικός υπεύθυνος: Κίμων Θεοδωρόπουλος.

- Εθνικό Κέντρο Φυσικών Επιστημών Δημόκριτος - Πρόγραμμα Inside POREs Network of Excellency (E - 1195 - IN Situ study and DEvelopment of processes involving nano-PORous Solids). Επιστημονικός Υπεύθυνος ο Δντής Ερευνών Δρ. Ν. Κανελλόπουλος. 1/10/**2004** έως 30/09/**2008**
- "Σύνθεση, χαρακτηρισμός και εφαρμογές γραφιτικού οξειδίου και σύνθετων νανοδομικών γραφιτικών υμενίων για αισθητήρες". Έργο E-1192. Εργαστήριο Νανολειτουργικών και Μαγνητικών υλικών, Ινστιτούτο Επιστήμης Υλικών ΕΚΕΦΕ "Δημόκριτος" **2006**, Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δ. Νιάρχος.
- "Development of visible light active nanostructured photocatalysts for the cement industry". Έργο E-1300. Εργαστήριο Νανολειτουργικών και Μαγνητικών υλικών, Ινστιτούτο Επιστήμης Υλικών ΕΚΕΦΕ "Δημόκριτος". **2007-2008**, Επιστημονικός Υπεύθυνος: Χ. Τράπαλης.
- Εθνικό Κέντρο Φυσικών Επιστημών Δημόκριτος - Πρόγραμμα HYCONES (E -1399 - Hydrogen Storage in Carbon Cones). Επιστημονικός Υπεύθυνος ο Δντής Ερευνών, Δρ. Θ. Στεριώτης. 1/12/**2007** έως 31/05/**2008**.
- Ερευνητικό Πρόγραμμα με τίτλο «Η επίδραση της μεθοδολογίας επιφανειακής επεξεργασίας αλουμινίου στις φυσικές ιδιότητες και την ποιότητα εκτύπωσης ανοδικών οξειδίων αλουμινίου» ("Εσωτερικό Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ερευνητών του ΤΕΙ Αθήνας 2015"), **2015-2017**.
- "Ανάπτυξη αγώγιμων υδατικών εκτυπωτικών μελανιών γραφείου για βαθυτυπία - φλεξογραφία προς εφαρμογή σε τυπωμένα ηλεκτρονικά" (κωδικός Υποέργου 80238). Χρηματοδότηση στα πλαίσια του εσωτερικού προγράμματος «Ενίσχυση Ερευνητών του ΤΕΙ Αθήνας για το έτος 2015» **2015-2017**,
- Προγραμματισμός, διενέργεια και σύνταξη συμβουλευτικής έκθεσης σε θέματα ποιοτικού ελέγχου επικαλυπτικών βερνικιών σε ορισμένα εκτυπωτικά υποστρώματα σε Εταιρεία εκτυπώσεων Ecoraper S.A. (άνευ αμοιβής), **2016**.
- "Ανάπτυξη υδατικών αγώγιμων μελανιών βαθυτυπίας-φλεξογραφίας με βάση το γραφένιο". Ακρωνύμιο: GRAPHHEIN. Κωδικός Έργου: Τ1ΕΔΚ-02093. (κωδικός Υποέργου 80516), στο πλαίσιο της Δράσης ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ. **2018-2021**,
- Συμμετοχή στην ερευνητική - συγγραφική ομάδα της "Έκθεσης αποτίμησης του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) για την Α' φάση του Μεταλυκειακού έτους-τάξης Μαθητείας: εμπειρική διερεύνηση σε μαθητευόμενους/ες, εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές φορέων απασχόλησης", μέσω ποσοτικής έρευνας με χρήση δομημένων ερωτηματολογίων, ISBN: 978-618-5324-06-3, **2018**.
- Οργάνωση και συμμετοχή σε κοινό ερευνητικό project με την Dr. sc. Sanja Mahovic Poljacek, University of Zagreb Faculty of Graphic Arts, Faculty of Graphic Arts, Croatia, **2019**.
- Ερευνητικό πρόγραμμα συνεργασίας του ΠΑΔΑ με Βιομηχανία κατασκευής και εκτυπώσεων μεταλλικής συσκευασίας, στα πλαίσια Καινοτομίας, Έρευνας και Ανάπτυξης επιχειρήσεων - Περιφέρεια ΑΜΘ, **2019-2020**.
- "Καινοτόμα ενδύματα από ύφασμα ροδάκινου ". Ακρωνύμιο: IBDPTEC. Κωδικός Έργου: Τ2ΕΔΚ-00084 στο πλαίσιο της Δράσης ΕΡΕΥΝΩ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ, **2020-2023**, Επιστημονικός υπεύθυνος Γ. Πρινιωτάκης.
- Συμμετοχή στην επιστημονική ομάδα από την Κροατία, για την ανάπτυξη και εφαρμογή της καινοτομικής τεχνολογίας εκτυπώσεων ασφαλείας και πιστοποίησης αυθεντικότητας ψηφιακών εγγράφων "Infraredesign". **2005-2021**.

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΕΡΓΑ – ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις Γραφικών Τεχνών από το **1977** - ενδεικτικά: DRUPA, Imprinta, Interpack, PacPro, Emballage κ.λπ.

- Εκθέσεις GRAPHICA και ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ (από τη δεκαετία του **1980**). Συμμετοχή με περίπτερο του τμήματος / κατεύθυνσης Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με άλλους φορείς.
- Συμμετοχή μελών του Τμήματος/Κατεύθυνσης σε πληθώρα διεθνών επιστημονικών συνεδρίων με παρουσιάσεις επιστημονικών εισηγήσεων μετά από κρίση, με δημοσίευση επιστημονικών άρθρων μετά από κρίση, ως μέλη οργανωτικών και επιστημονικών επιτροπών, ως υπεύθυνοι διεξαγωγής και συντονισμού των συνεδρίων, ως μέλη συντακτικών επιτροπών διεθνών επιστημονικών περιοδικών κλπ - ενδεικτικά:
  - Ετήσια συνέδρια του Οργανισμού Ερευνητικών Ινστιτούτων Γραφικών Τεχνών IARIGAI (International Association of Research Organisations for the Information, Media and Graphic Arts Industries) **1998**-σήμερα.
  - Ετήσια συνέδρια του Διεθνούς Κύκλου των Πανεπιστημίων Γραφικών Τεχνών IC- International Circle of Educational Institutes for Graphic Media Technologies and Management, **1999**-σήμερα.
- Συμμετοχή στη διοργάνωση του 46ου διεθνούς συνεδρίου του οργανισμού IC - International Circle of Graphic -Media Education Institutes, Κορινθία, Μάιος **2014**.
- Διοργάνωση επιστημονικών ημερίδων σε συνεργασία με την Πανελλήνια Ένωση Πτυχιούχων Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών - HELGRAMED (**2014, 2017, 2018**).
- Συμμετοχή στο 1ο Πανελλήνιο συνέδριο και 2ο θερινό εργαστήριο, **Ιούλιος 2018**, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Συνδιοργανωτές: Μουσείο Τυπογραφίας και Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Πανελλήνια Ένωση Πτυχιούχων Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών (HELGRAMED), FESPA Hellas, και με την υποστήριξη της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
- Διοργάνωση επιστημονικών ημερίδων σε συνεργασία με την Πανελλήνια Ένωση Πτυχιούχων Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών - HELGRAMED (2014, 2017, 2018).
- Συμμετοχή στη διοργάνωση του 46ου διεθνούς συνεδρίου του οργανισμού IC – International Circle of Graphic -Media Education Institutes, Κορινθία, Μάιος 2014.
- **Ετήσια** συνέδρια BLAZ BAROMIC (International Conference on Printing, Design and Graphic Communications) Κροατία, GRID (Graphic Engineering and Design), University of Novi Sad Faculty of technical sciences, Graphic engineering and design, Novi Sad, Serbia, Printing and Design – TISKARSTVO, Zagreb, Croatia, Printistanbul Turkey, TAGA-Technical Association of the Graphic Arts-USA κλπ.

7. Διασφάλιση ποιότητας

Κατωτέρω, παρατίθεται η πολιτική και η στοχοθεσία διασφάλισης ποιότητας, όπως προκύπτει από τις εμπειρίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης του Ιδρύματος μέχρι σήμερα και ισχύει για όλα τα τμήματα του ΠΑΔΑ. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι στο Τμήμα Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών του ΤΕΙ Αθήνας που υπήρχε, έλαβε χώρα μία από τις πρώτες εσωτερικές αξιολογήσεις του ΤΕΙ Αθήνας (2011). Η αναμενόμενη εξωτερική αξιολόγηση δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ, λόγω της συγχώνευσης του τμήματος στο τμήμα γραφιστικής ως εισαγωγική κατεύθυνση το 2013.

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής έχει αναπτύξει και εφαρμόζει πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας, η οποία αποτελεί μέρος της στρατηγικής του, η οποία εγκρίθηκε με την απόφαση της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (9η συνεδρίαση, 05-05-2020) και την απόφαση της Συγκλήτου του Ιδρύματος (4η έκτακτη συνεδρίαση, 08-05-2020).

Η πολιτική ποιότητας αποτελεί το βασικό κείμενο, το οποίο θέτει τις αρχές λειτουργίας του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας (ΕΣΔΠ), δίνοντας ώθηση για τη συνεχή βελτίωση του Ιδρύματος και την επίτευξη της προσδοκίας για εδραίωση της θέσης του, στο εθνικό και διεθνές ακαδημαϊκό περιβάλλον, ως πόλου καινοτομίας και αριστείας.

Η πολιτική διασφάλισης ποιότητας που ακολουθεί το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής στηρίζει την ανάπτυξη κουλτούρας ποιότητας, σύμφωνα με την οποία, όλα ανεξαιρέτως τα μέλη του Ιδρύματος αναλαμβάνουν την ευθύνη για την ποιότητα και συμμετέχουν στη διασφάλισή της, στο βαθμό που τους αναλογεί. Η πολιτική αυτή έχει επίσημο χαρακτήρα, είναι απόλυτα συνδεδεμένη με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του Ιδρύματος και δημοσιοποιείται.

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής από την ίδρυσή του έχει οραματισθεί ένα πρότυπο Ακαδημαϊκό Ίδρυμα και έχει θέσει ως αποστολή του, την παροχή άριστης ποιότητας εκπαίδευσης στα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει, την παραγωγή ερευνητικών επιτευγμάτων διεθνούς απήχησης, με ταυτόχρονη διάχυσή τους στην κοινωνία, αλλά και την καλλιέργεια των τεχνών και του πολιτισμού. Δεσμεύεται, δε, με υπευθυνότητα για τη συνεχή βελτίωση και αναβάθμιση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού του έργου, καθώς και για την αποτελεσματική λειτουργία και απόδοση των υπηρεσιών του, σύμφωνα με τις διεθνείς πρακτικές, ιδίως εκείνες του Ευρωπαϊκού χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και τις Αρχές και κατευθύνσεις της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.).

Η πολιτική του Ιδρύματος για τη διασφάλιση ποιότητας υλοποιείται μέσω της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π) η οποία είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ποιοτικής λειτουργίας του Ιδρύματος σε όλα τα επίπεδα. Η δέσμευση του Πανεπιστημίου για την Ποιότητα αποτυπώνεται και επιβεβαιώνεται μέσω της λειτουργίας διεργασιών και διαδικασιών του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας (ΕΣΔΠ), το οποίο συντάσσεται, εφαρμόζεται, αναθεωρείται και επαναπροσδιορίζεται σε ετήσια βάση, παρέχοντας ταυτόχρονα το πλαίσιο βάσει του οποίου τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, θεσμικά ή μη, θα επιδιώξουν και θα επιτύχουν την επίτευξη των στόχων του Ιδρύματος. Το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Πα.Δ.Α συντάχθηκε σύμφωνα με τις διεθνείς πρακτικές ιδίως εκείνες του Ευρωπαϊκού Χάρτη Ανώτατης Εκπαίδευσης και τις αρχές και κατευθύνσεις της ΕΘ.Α.Α.Ε.

Οι βασικές αρχές που διατυπώνονται στο κείμενο της Πολιτικής Ποιότητας συνδέονται άμεσα με τους άξονες στρατηγικού σχεδιασμού του Ιδρύματος και είναι αναπόσπαστο μέρος της Στρατηγικής του Ιδρύματος, η οποία βασίζεται στους ακόλουθους άξονες:

- **Αριστεία στην Εκπαίδευση**
- **Προαγωγή της Έρευνας**
- **Ψηφιακός Μετασχηματισμός**
- **Βελτίωση του Ακαδημαϊκού Περιβάλλοντος**
- **Λογοδοσία και Διαφάνεια**
- **Εξωστρέφεια – Διεθνοποίηση**
- **Αειφορία και Βιώσιμη Διαχείριση Πόρων**
- **Διασφάλιση Ποιότητας**

Η πολιτική ποιότητας υποστηρίζει κυρίως:

- Την οργάνωση του εσωτερικού συστήματος διασφάλισης ποιότητας του Ιδρύματος.
- Την ανάληψη ευθυνών από την ηγεσία του Ιδρύματος, των Τμημάτων και άλλων λειτουργικών μονάδων καθώς και των μελών του προσωπικού και των φοιτητών επισημαίνοντας το ρόλο που τους αναλογεί σχετικά με τη διασφάλιση ποιότητας.
- Τις ανθρωπιστικές αρχές και το σεβασμό των δικαιωμάτων του πολίτη σύμφωνα με τα θεσπισμένα από τους Διεθνείς Οργανισμούς Δικαιώματα του Ανθρώπου και τα Συνταγματικά Δικαιώματα του Πολίτη.

- Την τήρηση των κανόνων δεοντολογίας για την έρευνα, τη διδασκαλία και τα πνευματικά δικαιώματα.
- Την αποτροπή κάθε διάκρισης που σχετίζεται με το χρώμα, το φύλο, την ηλικία, την εθνικότητα, την ιδεολογία, τις επιλογές του προσωπικού βίου, τη θρησκεία και οποιαδήποτε μορφής βίας.
- Τη συνεχή βελτίωση της μάθησης, της διδασκαλίας, της έρευνας και της καινοτομίας.
- Τη διασφάλιση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών και τη συμμόρφωσή τους με το ειδικό πρότυπο της ΕΘ.Α.Α.Ε.
- Την αποτελεσματική οργάνωση των υπηρεσιών και την ανάπτυξη και διατήρηση των απαιτούμενων για τη λειτουργία του υποδομών.
- Τη διάθεση και αποτελεσματική διαχείριση των αναγκαίων πόρων για τη λειτουργία του Ιδρύματος.
- Την ανάπτυξη και ορθολογική κατανομή του ανθρώπινου δυναμικού.
- Την αειφορία των πόρων

Η υλοποίηση των στόχων ποιότητας του Ιδρύματος θα επιφέρει :

- Επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Ιδρύματος, μέσω της αξιοποίησης των αναγκαίων πόρων για τη λειτουργία του.
- Αξιοποίηση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης (χορηγίες, δωρεές, συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, κλπ.).
- Παροχή υψηλού επιπέδου προγραμμάτων εκπαίδευσης, σύγχρονων και ανταγωνιστικών, σε εθνικό και διεθνές περιβάλλον.
- Συνεχή αναμόρφωση και βελτίωση των προγραμμάτων σπουδών του Ιδρύματος.
- Δημιουργία νέων δια-τμηματικών και δι-ιδρυματικών Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών.
- Ανάπτυξη νέων προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης και βελτίωση των υπαρχόντων.
- Ενίσχυση του κύρους σπουδών και διεθνή αναγνώρισή τους.
- Ενίσχυση της φοιτητοκεντρικής μάθησης.
- Ενίσχυση των ερευνητικών δράσεων.
- Παροχή κινήτρων για διεξαγωγή έρευνας.
- Παροχή ελκυστικού περιβάλλοντος για ερευνητικές συνεργασίες, τόσο διατμηματικά όσο και με άλλα ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα και φορείς.
- Επιβράβευση της αριστείας στην έρευνα, στην καινοτομία και στην επιχειρηματικότητα μέσω της ενίσχυσης των συνεργειών με ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα, οργανισμούς και φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.
- Ενίσχυση των υπαρχόντων ερευνητικών δομών και δημιουργία νέων μέσω ανάπτυξης τεχνοβλαστών.
- Ενίσχυση του ρόλου των θεσμοθετημένων ερευνητικών εργαστηρίων.
- Αύξηση του δημοσιευμένου έργου σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά υψηλής απήχησης και συλλογικούς τόμους.
- Απλοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών (για τα ερευνητικά έργα, Δια Βίου, ΠΜΣ κλπ).
- Βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης του Ιδρύματος.
- Αύξηση της εμπιστοσύνης ως προς τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες των αποφοίτων του Ιδρύματος.
- Οργάνωση και αξιοποίηση του δικτύου αποφοίτων του Ιδρύματος.
- Διαρκή αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τα εμπλεκόμενα μέλη τους φοιτητές, μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ. ΕΤΕΠ και διοικητικό προσωπικό.

- Αύξηση της ικανοποίησης όλων των εμπλεκομένων.
- Αύξηση ή/και βελτίωση κτιριακών υποδομών.
- Ενίσχυση δράσεων εξωστρέφειας και διεθνοποίησης του Ιδρύματος και ανάδειξη του έργου που αυτό προσφέρει στη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα και στην ευρύτερη κοινωνία.
- Προώθηση της ενεργής συμμετοχής όλων των μελών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας τόσο στην εφαρμογή, όσο και στη βελτίωση του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας με απώτερο σκοπό η Ποιότητα να αποτελέσει μέρος της κουλτούρας τους.
- Αποτελεσματική Διοίκηση του Ιδρύματος, μέσα από τη θέσπιση συγκεκριμένων στόχων ποιότητας και τη δέσμευση για υλοποίησή τους.
- Διαφάνεια και τήρηση των κανόνων λειτουργίας του Ιδρύματος από όλα τα εμπλεκόμενα μέλη.
- Λειτουργία του Ιδρύματος βάσει εθνικών και διεθνών καταξιωμένων προτύπων ποιότητας.
- Συμμετοχή και ανάπτυξη διεθνών δικτύων για τη συνδιαμόρφωση προϋποθέσεων ευημερίας και ευεξίας στην κοινωνία και συμμετοχή στις εξελίξεις του ευρωπαϊκού και διεθνή ακαδημαϊκού χώρου.
- Ενδυνάμωση της Κοινωνίας των Πολιτών και της Τοπικής Κοινωνίας και ενίσχυση του κοινωνικού αντίκτυπου της δράσης του Ιδρύματος.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργική και αποτελεσματική εφαρμογή του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας αποτελεί η σαφής δέσμευση της Διοίκησης και της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ιδρύματος στη διασφάλιση ποιότητας.

Η Διοίκηση αναλαμβάνει την ευθύνη να συμβάλλει:

Στην καταγραφή και διάχυση των διαδικασιών Διασφάλισης Ποιότητας των Ακαδημαϊκών και Διοικητικών Μονάδων σε όλα τα επίπεδα διοίκησης και στα εμπλεκόμενα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας (προσωπικό, φοιτητές, συνεργαζόμενους φορείς κλπ), μέσω δράσεων δημοσιοποίησης και διαβούλευσης αναφορικά με το ΕΣΔΠ, όπως και μέσω τακτικών ενημερωτικών συναντήσεων και ανταλλαγής απόψεων αναφορικά με το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας.

Στην εναρμόνιση της πολιτικής ποιότητας με τους γενικότερους στρατηγικούς στόχους του Ιδρύματος σε επίπεδο ακαδημαϊκών και διοικητικών λειτουργιών του και το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Στην εξασφάλιση των απαραίτητων πόρων για την εφαρμογή και υλοποίηση της πολιτικής ποιότητας και της εύρυθμης λειτουργίας του ΕΣΔΠ.

Στη συνεχή παρακολούθηση και τον έλεγχο υλοποίησης των θεσπισμένων στόχων ποιότητας για το εκπαιδευτικό, ερευνητικό και διοικητικό έργο του Ιδρύματος μέσω της ετήσιας ανασκόπησης του ΕΣΔΠ.

Στην παρακολούθηση, τη συγκριτική και τη διαχρονική ανάλυση των δεικτών επίδοσης με στόχο τη λήψη αποφάσεων και την ανάληψη διορθωτικών ή βελτιωτικών ενεργειών αναφορικά με το εκπαιδευτικό, ερευνητικό και διοικητικό έργο του Ιδρύματος.

Στην υποστήριξη του έργου της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας, τη στελέχωσή της με επαρκές και υψηλών προσόντων προσωπικό, καθώς και τη συστηματική επιμόρφωση και αξιολόγησή του. Στο πλαίσιο αυτό, η Διοίκηση του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής υποστηρίζει ενεργά τις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας του Ιδρύματος οι οποίες συντονίζονται από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας, σύμφωνα πάντα με τις αρχές και τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΕΘ.Α.Α.Ε., με στόχο τη λειτουργική εφαρμογή του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας στο Ίδρυμα.

Δημοσιοποίηση Πολιτικής Ποιότητας

Η πολιτική διασφάλισης του Ιδρύματος δημοσιοποιείται, διαχέεται και εφαρμόζεται στα εμπλεκόμενα μέλη του, ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, Διοικητικούς Υπαλλήλους καθώς και φοιτητές ώστε να αναλαμβάνουν όλοι την ευθύνη για τη διασφάλιση ποιότητας που τους αναλογεί. Οι φοιτητές δε, ενημερώνονται για την πολιτική ποιότητας του Τμήματός τους και ευρύτερα του Πανεπιστημίου, από την αρχή της φοίτησής τους, στο πλαίσιο της ειδικής εκδήλωσης υποδοχής νεοεισερχόμενων φοιτητών/τριών.

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής επικοινωνεί την πολιτική ποιότητάς του σε δι-ιδρυματικές εκδηλώσεις εθνικού και διεθνούς επιπέδου καθώς και σε συναντήσεις με επαγγελματικούς, ερευνητικούς, κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς και πολιτιστικούς φορείς.

Η Δήλωση Πολιτικής Ποιότητας είναι ανηρτημένη τόσο στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος, όσο και στην ιστοσελίδα της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://modip.uniwa.gr>.

Το Όραμα, η Αποστολή, η Στρατηγική και η Πολιτική Ποιότητας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής είναι επίσης δημοσιευμένες τόσο στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος, όσο και στην ιστοσελίδα της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://modip.uniwa.gr>.